

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

COMPUTERWORLD

CIO.hu

ICT-STRATÉGIA DÖNTÉSHOZÓKNAK / ALAPÍTVÁ 1969 / 2012. JANUÁR 18. / XLIII. ÉVFOLYAM 01-02. SZÁM

/ IT-VEZETŐK

Kihívásokkal teli év várható

Technológus vagy üzletember kell?

Nemzetközi felmérés hazai tapasztalatokkal

MIRE SZÁMÍTANAK A CIO-K?

Informatikai vezetőket kérdeztünk arról, milyen évre és milyen konkrét kihívásokra számítanak munkájuk kapcsán.

» 13. oldal

FELELŐS VÁLLALATOK

Az ICT-szektor szereplői számos szempontból érdekeltek a fenntarthatósági kérdésekben. Sorra vettük őket.

» 22. oldal

97705871151006

12002

www.computerworld.hu

Ára: 495 Ft

IDG
Communications
HUNGARY

Keresse az újságárusoknál!

Teljes verziós szoftverek

- **ASHAMPOO BURNING STUDIO 2012:** Multimédiás íróprogram
- **VIDEO BOOTH:** Webkamera szoftver

A tartalomból

- **FÓKUSZBAN:** Best of 2011 – Az év legjobb termékei és trendjei
- **A VILÁG LEGBÉNÁBB HACKEREI:** „Óriási” ötletek, nagy leágések
- **ICE CREAM SANDWICH:** Bemutató az Android új rendszeréről
- **VAN TITKOLNIVALÓJA?:** Így tarthatja adatait biztonságban
- **KINDLE FIRE:** Az első táblagép, ami lenyomhatja az iPadet?

www.pcworld.hu | facebook.com/pcworldhu

m.computerworld.hu

Olvasson minket mobilon is!

A legfrissebb információk, események, elemzések és prognosztika az IT-szakma világából

gyorsan - kényelmesen - átláthatón!

COMPUTERWORLD /IMPRESSZUM

KIADJA AZ IDG HUNGARY KFT.
1075 Budapest, Madách I. út 13-14. A épület
HU ISSN 0237-7837
Postacím: 1374 Budapest 5, Pf. 578.

» www.idg.hu

Bankszámlaszám:
10300002-20328016-70073285

FELELŐS KIADÓ:
Bíró István ügyvezető – ibiro@idg.hu

MŰSZAKI VEZETŐ:
Babinecz Mónika – mbabinecz@idg.hu

NYOMÁS ÉS KÖTÉSZET:
Mesterprint Kft. 1191 Budapest,
Vak Bottyán utca 30-32/b
Ügyvezető igazgató: Szita Lajos

SZERKESZTŐSÉG

Főszerkesztő: Dervenkár István

Vezető szerkesztő: Sós Éva, Szilágyi Szabolcs

Online igazgató: Odrovics Szonja

Olvasószerkesztő, korrektor: Sz. Erdős Judit

Munkatársak: Dávid Imre, Kis Endre,
Kömlödi Ferenc, Mallász Judit, Meixner
Zoltán, Szalay Dániel, Tóth Livia, Vass Enikő

Tipográfia: Berényi István

Szerkesztőségi ügyelet:
Cseresznye Anita – acseresznye@idg.hu
Telefon: 577-4302, fax: 266-4343

Munkatársaink elérhetőségeit megtalálja
weboldalunkon: » www.computerworld.hu

HIRDETÉSFELVÉTEL

Kereskedelmi igazgató:
Melovics Csaba – csmelovics@idg.hu
Telefon: 577-4310, fax: 266-4274

Lapreferens:
Rodriguez Nelsonné – iredriguez@idg.hu
Telefon: 577-4311

Kereskedelmi asszisztens:
Bohn Andrea – abohn@idg.hu
Telefon: 577-4316, fax: 266-4274
» e-mail: keriroda@idg.hu

TERJESZTÉS ÉS ÜGYFÉLSZOLGÁLAT

Terjesztési igazgató:
Babinecz Mónika – mbabinecz@idg.hu
Telefon: 577-4301, fax: 266-4343
e-mail: terjesztes@idg.hu

MEDIASHOP: MEDIASHOP.IDG.HU**MARKETING**

PR-munkatárs: Kovács Judit – jkovacs@idg.hu

JOGI KÖZLEMÉNYEK

Szerkesztőségünk a kéziratokat lehetőségei szerinti
gondozza, de nem vállalja azok visszaküldését,
megőrzését. A COMPUTERWORLD-ben megjelenő
valamennyi cikket (eredetiben vagy fordításban),
minden megjelenést követően, táblázatot stb. szerzői jog
védi. Bármilyen másodlagos terjesztésük, nyilvános
vagy üzleti felhasználásuk kizárólag a kiadó előzetes
engedélyével történhet. A hirdetéseket a kiadó
a legnagyobb körültekintéssel kezeli, ám azok
tartalmáért felelősséget nem vállal.

**TERJESZTÉSI, ELŐFIZETÉSI,
ÜGYFÉLSZOLGÁLATI INFORMÁCIÓK**

A lapot a Lapker Rt., alternatív terjesztők és
egykes számítástechnikai szaküzletek terjesztik.
Előfizethető a kiadó terjesztési osztályán, az
InterTicketnél (266-0000 9-20 óra között), a postai
kézbérlőknél (06/80-444-4444; hirlapeloizetes@
posta.hu, fax: 303-3440) Előfizetési díj egy évre
16 440 forint, fél évre 8220 forint, negyed évre
4110 forint. Lapunkat a MATESZ auditálja.
A Computerworld az IVSZ hivatalos médiapartnere.
A Computerworld Online látogatói szokásait
a gemius/ipsos Audience vizsgálja.
A Computerworld Online hirdetéseit az Adverticum
AdServer szolgálja ki.

A szerkesztőségi anyagok vírusellenőrzését a **NOD32
Antivirus** programmal végezzük, amelyet a szoftver
magyarországi forgalmazója, a **Sicontact Kft.**
biztosítja számunkra.

AKTUÁLIS

- 05 HYDE TECH CORNER**
- 06 REKORDOLCSÓ SSD-K**
- 06 AZ INTEL KILÉPETT AZ OKOSTELEFON-PIACRA**
- 07 KÖZMŰADATOK: ÁTGÁZOLÓ GEOMETRIA**
A Geometria Kft. bemutatta egységes digitális köz-
mű-adatszolgáltató rendszerét, amely úgy működik,
akár egy webáruház. Az éles indítás idén várható.

08 A VILÁG LEGVÉKONYABB LAPTOPJA**09 EGY KORTY JÖVŐ REGGELIRE**

Megjósolható-e a jövő? Felkészülhetünk-e rá? És
ha igen, hogyan? A Computerworld CIO-reggelijén
erről beszélgettek jövőkutatók, technológiai szak-
emberek és informatikai vezetők.

FÓKUSZ**10 KIHÍVÁSOKKAL TELI ÉV VÁRTHATÓ**

A CIO magazin immár 11 éve rendszeresen publikál-
ja a „State of the CIO” felmérését azzal a céllal, hogy
rávilágítson: miképpen változik a CIO-k szerepe az
üzleti és technológiai változások közepette.

IT-TERVEZŐ**13 NEHÉZ ÉVRE SZÁMÍTANAK A CIO-K****15 FŐINFORMATIKUSOK ERNYŐSZERVEZETE**

Független nonprofit szervezetté alakult a profes-
szionális informatikai felhasználókat tömö-
rítő EuroCIO. December elején Magyarországon
járt *Michael Gorriz*, a szervezet elnöke, aki egyben
a Daimler AG főinformatikusa is.

16 A MAGYAR IT-PIAC MÉRETE

Az IDC részben előzetes adatai alapján a magyar
IT-piac mérete a költséget tekintve közel 2%-ot nőtt
2011-ben, de ez elsősorban néhány nem hagyomá-
nyosnak nevezhető terület kimagasló teljesítme-
nyének köszönhető.

DEVCORNER**17 CSÖKKENTSIK A KOCKÁZATOKAT!**

Az adatok és IT-erőforrások centralizációja egyér-
telmű előnyökkel jár, ám, ahogy a mondás is tartja,
nem mind arany, ami fénylik...

19 ÁTHELYEZETT SZOFTVERFEJLESZTÉS

A CIO-k 2012-ben mindinkább kiszervezik üzleti te-
vékenységük egy részét, de nem mindegy, hova.

JÓTÉKONYSÁG**22 FELELŐS VÁLLALATOK**

Az infokommunikációs szektor nagyvállalatainál szé-
les körben elterjedt a felelősségvállalásról szóló jelen-
tés készítése. A jogszabályi és üzleti-etikai követelmé-
nyeken túl az ICT-szektor szereplői üzleti szempontból
is érdekeltek a fenntarthatóság kérdéseiben.

ÁLLANDÓ ROVATAINK**04 VÉLEMÉNY**

Lakatos Zsófia: Fenntarthatóság – felelősség – Mit
is jelent a CSR? Mit jelent a fenntarthatóság? Fenn-
tarthatóan élni annyit tesz, hogy bolygónk erőforrá-
saiból csak annyit használunk fel, amennyi nekünk
jár, és nem vesszük el a jövő generációk életterét
azzal, hogy szennyezzük a vizet, földet, levegőt –
ahogy a mai ember teszi.

05 HÍRMOZAIK**06 SZEMÉLYI HÍREK****07 ESEMÉNYEK**

13

08

22

COMPUTERWORLD /ONLINE**VISSZAKÖSZÖN A SCI-FI
A VALÓ ÉLETBEN?**

10 millió dollár a Star Trekből
ismert Tricorder öndiagnosz-
tikus eszközt.

» computerworld.hu/cikk/
star-trek-tricorder

TECHNOLÓGIAI TRENDK 2012-BEN

Az internet az utolsó dolgok egyike, amiről hajlandók
vagyunk lemondani.

» computerworld.hu/cikk/technologiai-trend-2012

ADATKÖZPONTOK ÉS A BIG DATA

Számos vállalat még mindig nem készült fel a robba-
násszerűen növekvő adatmennyiség kezelésére.

» computerworld.hu/cikk/big-data

**A PC-PIAC AZ ÉV VÉGÉRE
GYÓGYUL MEG**

Nemsokára vége a vergődésnek.
Az IDC közzétette friss tényszá-
mait és előrejelzését.

» computerworld.hu/
cikk/pc-piac_2012

LAKATOS
ZSÓFIA

alelnök
Magyar Public
Relations Szövetség

Felelős vállalatnak
lenni egyszerűen
azt jelenti:
fenntarthatóan
működünk és
korrektek vagyunk
mindenkivel
szemben, akivel
kapcsolatba
kerülünk.

Fenntarthatóság – felelősség

Mit is jelent a CSR? Vagy ugorjunk vissza egyvel! Mit jelent a fenntarthatóság? Leegyszerűsítve: fenntarthatóan élni annyit tesz, hogy bolygónk erőforrásaiból csak annyit használunk fel, amennyi nekünk jár, és nem vesszük el a jövő generációk életterét azzal, hogy szennyezzük a vizet, földet, levegőt – ahogy a mai ember teszi.

A CSR – Corporate Social Responsibility – a fenntarthatóság megnyilvánulása vállalati szinten, valójában egy menedzsmentszemlélet. Felelős vállalatnak lenni egyszerűen azt jelenti: fenntarthatóan működünk (de ne legyünk naivak, mondjuk, hogy megpróbálunk fenntarthatóan működni) és korrektek vagyunk mindenkivel szemben, akivel kapcsolatba kerülünk. Szaknyelven *érdekgazdáknak* hívjuk azokat az embereket/csoportokat, amelyekre egy vállalat működésének hatása van, vagy akik/amelyek hatással vannak egy vállalat működésére. Egy merész húzással vegyük most ide a természetet (növényeket, állatokat, levegőt, vizet stb.), és már meg is kapjuk azt a kört, amellyel a vállalat kapcsolatba kerül. De ez a kapcsolat nem jelenti azt, hogy célcsoportként tekintünk az érdekgazdákra, csak annyit tesz, hogy a vállalati működés hatással van rájuk, akár indirekt módon is. Például belelegzik azt a kipufogógázt, amit a mi kamionjaink engedtek a levegőbe. Az érdekgazdák köre kiterjed a tulajdonosoktól/befektetőktől kezdve a munkavállalókon át a helyi közösségekig, sőt a közvéleményig.

Még egyszer, mi tehát a felelős vállalat ismérve? „Korrektil viselkedik mindenkivel.” Mit jelent ez a napi működésre lefordítva? Lépjünk túl a mecenatúrán, adományozáson és óvodai kerítésfestésen, vagy éppen ássunk mélyebbre! Mert a CSR nemcsak azt jelenti, hogy egy vállalat olyan programokat indít, amelyek szépen kommunikálhatók és büszkék lehetünk rájuk. A CSR gyökerei a vállalati DNS-ben találhatók: a felelősségnek a mindennapi működést kell áthatni. S akkor most térjünk vissza a CIO-hoz, és nézzük meg, hogy egy napján keresztül hogyan valósulhat meg a valódi CSR. A CIO-t az egyszerűség kedvéért most elnevezem Sanyinak.

Hétfő reggel Sanyi bemegy a munkahelyére. Ha igazán környezettudatos, akkor kerékpárral vagy tömegközlekedéssel érkezik (a vállalat kerékpártárolót és BKV-bérletet biztosít), de legalább telekocsival közlekedik, és elhozza a környéken lakó kollégáit a munkahelyükre.

Bekapcsolja a számítógépét – amely nem volt stand-by üzemmódban egész éjjel –, közben készít magának egy kávé és egy pohár vizet (üveg pohárban, csapvizet). Áttekinti az előtte álló feladatokat, közben egy beosztottja küld egy üzenetet, miszerint sürgősen szeretne vele beszélni, bajban van. A beosztott munkatársat azonnal fogad-

ja és segít neki abban, hogy egy ideig home-office végezze a munkát, mivel egyik családtagja megbetegedett és ápolásra szorul. Sanyi visszatér a munkájához, jóváhagyja az alvállalkozói, kifizetésre váró számlákat. (Nem járt le a határidejük!) Közben telefonon leszervezi, hogy a pénteki munkanapon – amelyet a vállalat dolgozói önkéntes munkával tölthetnek az általuk választott civil szervezetnél – pontosan hol és mit fog dolgozni. Délben munkatársaival együtt megebédel a vállalati étteremben, ahol egészséges ételeket választ, mert a kínálatban megtalálhatók ezek is. Délután egy nemzetközi videokonferencián vesz részt. A videokonferencia használatával a vállalat elkerülte, hogy a résztvevőknek a tárgyalásra kelljen utazniuk, s ezzel nagymértékben megnöveljék az ökológiai lábnyomukat (de ez egy másik történet). Ezután tárgyal egy potenciális partnerrel, és olyan elosztókat rendel, amelyek automatikusan lekapcsolják az áramot, így nem maradhat stand-by üzemmódban egyetlen számítógép sem, ezzel nagymértékben csökkentve a felesleges áramfelhasználást. Később még bejelentkezik egy szűrővizsgálatra, amelyet a cégnél, az irodaházban végeznek s a munkatársak számára ingyenes, és telefonon beszélget egy GYES-en lévő kollégájával arról, hogy milyen ütemben és hogyan (otthoni munka, fél munkaidő) szeretne majd visszatérni a céghez. Biztosítja arról, hogy számítanak a munkájára, és ezt komolyan is gondolja. Amikor elvégezte a munkáját, Sanyi visszaviszi a konyhába a poharát, bögréjét és azt a kevés papírt, amit ki kellett nyomtatni (újrahasznosított papírra, kétoldalas nyomtatással) a folyosón lévő szelektív papírhulladék-gyűjtőbe teszi.

A munkaidő végeztével még egy órát edz az edzőteremben, a bérletet a cég fizeti. Este a barátnőjével egy színházi előadásra megy. Az előadást – a színház egyik fő mecénásaként – a vállalata támogatta.

Utópia? Szerintem nem. Van ilyen vállalat nálunk, Magyarországon is. Sőt megkockázatom, hogy több ilyen vállalat is van. Amelyek nemcsak adományoznak, kerítést festenek és gyerekeket táboroztatnak, hanem emellett minden egyes percben etikusak, korrektek maradnak: a munkatársakkal, az üzleti partnerekkel, a vásárlókkal – mindennel és mindenkivel, akikkel közvetlenül vagy közvetve kapcsolatban vannak. ▽

Hyde Tech Corner

Ezen a héten *Kiss Attila*, a BalaBit IT Security marketingvezetője, és *Dobó Mátyás*, a Peers Applications Kft. ügyvezetője kommentálja a hét híreit, eseményeit. / összeállította: *Tóth Livia*

Heti összeállításunkból megtudhatják, miért helyeződik át egyre inkább a kiberbűnözés a Facebookra, valamint az is kiderül, hogy milyen okok miatt regisztrálhatnak egyre többen a Google +-ra.

A FACEBOOKRA HANGOLÓDIK ÁT A KIBERBŰNÖZÉS

A Commtouch Labs 2011 utolsó negyedévére vonatkozó biztonsági jelentéséből kiderült, elsősorban a közösségépítést sújtja egyre több fenyegetés. A megfigyelhető csalási formák közül a legtöbb károkozás ingyenes ajándékokkal, kedvezményekkel, kuponkódokkal hitegető trükkök révén következik be, de a csalók nagyon gyakran tesznek közé hírességekkel kapcsolatos bejegyzéseket, vagy sokszor izgalmas videókat ígérnek, miközben olyan weblapokra vezetnek az internetezőket, amelyekről kártékony programok kerülhetnek a számítógépekre.

» computerworld.hu/cikk/kiberbunozes-facebook

KISS ATTILA

MARKETINGVEZETŐ, BALABIT IT SECURITY

Nem szeretnék önmagában sokat foglalkozni a facebookos bűnözéssel, hiszen mint általában, itt sem technikai „sportról” van szó. A bűnözők az emberi természet sajátosságait, ha úgy tetszik hibáit használják ki, ezért ellenük leginkább a felhasználók képzésével, biztonságtudatosságra nevelésével lehet védekezni. A Facebook csak úgy kerül itt képbe, hogy most éppen ezen a virtuális helyen zajlik az online emberi interakciók zöme. Ez az embertömeg pedig úgy vonzza a bűnt, akár egy metropolisz.

Érdemes azonban a jelenség mögé nézni, hiszen a bűnözés híresen gyorsan reagál a társadalmi változásokra, ezért kiváló indikátora azoknak. Az, hogy a spammerek átnyergeltek a Facebookra, biztos jele annak, hogy az internetezők számára az e-mail megszűnt elsődleges kommunikációs csatornának lenni. Nyilvánvalóan nagyrészt éppen a spammerek miatt vált az e-mail gyakorlatilag normális emberi kapcsolattartásra alkalmatlanná. Nem véletlen, hogy a Google ennyire szeretné megvetni a lábát ezen az új piacon. A kérdés csak az, hogy a Facebook képes-e biztonság tekintetében valami többet nyújtani, vagy ugyanúgy a bűn marta-lékává válik akár csak az e-mail.

Hatalmas különbség van a két rendszer filozófiájában, hiszen a Facebookon személyiségek és szervezetek vannak jelen, akik csak akkor tudnak nekünk üzeneteket küldeni, ha *előzetesen* engedélyeztük azt. Így még egy hamis személyiség is csak egyszer tud minket megspammelni, utána egészen egyszerűen letilthatjuk. A jövővel kapcsolatban azt gondolom, hogy az e-mail továbbra is erős nyomás alatt marad, hiszen ezen a platformon nagyon olcsó spammelni, így még csekély hatékonyság mellett is megéri. A Facebookon sokkal nehezebb eljuttatni egy-egy kéretlen információt valaki számára, ugyanakkor a platformmal szembeni magasabb bizalom miatt ezek a támadások sokkal veszélyesebbek és hatékonyabbak lesznek, még ha számukban nem is közelítik majd meg az e-mailben elküldött veszélyes levelekét. ▼

▼ KIVÁLÓSÁG DÍJAT NYERT

A ZYXEL / Taiwan Excellence-díjjal ismerték el a ZyXEL Powerline terméksorozatának kiválóságát. A gyártó nem először kapta meg az elismerést, a korábbi években is díjazták termékeit. A díj az innovatív értéket magában rejtő termékek rangos elismerése, a termékinnováció, dizájn és minőség kiemelkedő ötvözését

jutalmazza. Az odaítélés során nagy hangsúlyt fektetnek az élvonalbeli termékek kreatív megalkotására, újszerű kialakítására és gyártási folyamatára is.

▼ NET'54: WEBES INTERAKCIÓT ELEMZŐ PROGRAM /

A céges honlapokon indított sikertelen tranzakciók komoly problémát jelentek a vállalatok számára:

GYORSUL A GOOGLE+ NÖVEKEDÉSE

Jelentősen felgyorsult a Google+ felhasználói számának növekedése: már 62 millióan tagjai a Google közösségi rendszerének, ahová 625 ezer felhasználó regisztrál naponta. Egyes becslések szerint a közösségi háló felhasználóinak száma 2012 végére elérheti a 400 milliót (a Facebooknál jelenleg több mint 800 millió van); egyre nő azoknak a száma, akik naponta belépnek a rendszerbe. Ha tovább folytatódik az eddigi trend, a fiatal közösségi hálózat januárban 65,8 millió userrel rendelkezik majd, februárra pedig már elérheti akár a 85,2 milliót is.

» computerworld.hu/cikk/hizik-a-googleplusz

DOBÓ MÁTYÁS

ÜGYVEZETŐ, PEERS APPLICATIONS KFT.

A Google+ jelenleg az egyetlen olyan szolgáltatásnak tűnik – legalábbis ennek hisszük el a leginkább –, amely a Google erejével képes lehet megfogni a Facebookot. Ma azonban még, ha felmegy az oldalra az ember, elsősorban a technológiai terület képviselőivel találkozik, másokat nem igazán látni ott. Minden nagy erővel és jól bevezetett szolgáltatás esetében van egy ilyen fázis, amikor a szolgáltatás megnő, a sajtó cikkezik róla, de az átlagfelhasználók még nem fedezték fel maguknak. Ez egy ketrec – egyes szolgáltatások képesek áttörni a falat és eljutni az átlagfelhasználókhoz is, mások nem. A Google+ esetében ez még mindig kérdéses. Bár a növekedés igen impozáns, mégis érzek benne egy erőteljes technológiai oldalról támogatott hálózati hatást. Így várom a jeleket, amelyek visszaigazolják, hogy a szolgáltatás kitört a zárt technológiai körből és szélesebb körben is megtalálja a helyét. Jele lehet ennek, hogy bizonyos események és hírek itt robbannak be, továbbá az oldal olyan új megoldásokat kínál a felhasználóknak, amelyekkel elhítheti, hogy lényeges a különbség a két szolgáltatás között. Olyan, ami miatt a Google+-on érdemes megosztani a személyes információkat, de természetesen a legjobb jel, ha olyan emberek is elkezdik használni az oldalt, akik nem webes szolgáltatásokkal vagy egyéb technológiai témákkal foglalkoznak, hanem azért használják az oldalt, mert a személyes életükben megtalálták a helyét. ▼

a bevételkiesés mellett növelik az ügyfelek elégedettségét és frusztrációját, és így jelentősen csökkentik a visszatérés esélyét az esetek túlnyomó többségében anélkül, hogy a cég ennek tudatában lenne. Erre jelent megoldást a hazánkban a NET'54 Üzleti Kommunikáció által forgalmazott NICE Web Interaction Analytics, mellyel nagymértékben növelhető az internetes önkiszolgáló funkciók (self-service) hatékonysága.

▼ SAP- FEJLESZTŐKÖZPONT

OROSZORSZÁGBAN / Az SAP Labs CIS 2012-ben kezdi meg működését 70 szakemberrel, de a létszám három év alatt 250 főre emelkedik. A beruházás összértéke 45 millió euró. Az orosz Szilicium-völgyként ismert Skolkovo Innovációs Központban elhelyezkedő, világszinten a 15. SAP Labs a memórialapú számítástechnika, a fejlett analitika és a mobilhálózatok biztonsága terén végez majd fejlesztéseket. A szoftvercég tavalyi árbevételének 14%-át költötte kutatás-fejlesztésre, mely meghaladta az 1,7 milliárd eurót. A vállalat összlétszáma 54 000 fő, ebből közel 16 000 ember dolgozik e területen.

**HÍR
MOZAIK**

KATASZTRÓFÁT OKOZNA A KÉSZLETHIÁNY

Rekordolcsó SSD-k

SZILÁGYI SZABOLCS / 2012 már nem a merevlemez éve lesz – sosem látott mélybe zuhannak az SSD-k árai. Az év második felében 1 dollár alá esik majd 1 gigabájtnyi átlagos SSD tárkapacitás – adta közre prognózisát az IDC. A piackutató vállalat jövődöleése szerint az idei év végére a mozgó alkatrész nélküli háttértárolók mainstreamé válásáról szólhat – hacsak nem üt be egy, a tavalyi thaiföldi áradáshoz hasonló szerencsétlenség a chippiacon.

Számos előnyük van ezeknek a meghajtóknak a merevlemezekhez képest. Halkabban és kevesebb hőt termelve működnek – utóbbi a solid state diskek nagyon alacsony energiaigényét is jelzi. Jóval kompaktabb kialakításúak, mint a winchesterek, ezért eddig főként hordozható eszközökben alkalmazták őket előszeretettel. Nagyságrenddel gyorsabb adatátvitelre képesek, egy PC-s rendszer reakcióidejét leginkább egy SSD beszerelésével lehet javítani (memória- és/vagy processzorbővítés helyett).

Két tényező azonban mindmáig gátolja elterjedésüket: megbízhatóságukkal és árukkal van gondjuk a felhasználóknak. Mindkét kihíváson komoly erővel dolgoznak az érintett gyártók, így gyakorla-

tilag folyamatos fejlődés figyelhető meg a paramétereket illetően. Tavaly átlagosan 1,56 dollárba került egy gigabájtnyi SSD tárterület – állítja az IDC elemzője, *Jeff Janukowicz* kutatási igazgató. Ez még túl magas az elfogadottság általánossá válásához, de ideén elérjük azt az inflexiós pontot, amikor a tömegek kezdik meg majd alkalmazásba venni a solid state diskeket.

Rövid távon is segíti valami az SSD-k térhódítását: a már említett thaiföldi merevlemezgyártás lehalása.

Ez a készlethiány a winchesterek árait 80–150 százalékkal nyomta feljebb, sokat zárva az SSD-HDD áróllón. Eközben a főként Japánban és Dél-Koreában levő SSD-gyárakat semmilyen megrázó természeti katasztrófa nem érintette, így ezekben a termelés folyamatos.

Már a 2011-es év is rekordnak számított: több mint duplázást hozott a gyártók számára. Az IDC becslése szerint 5 milliárd dollárosra hízott a piac – ez 105 százalékos bővülést jelent a 2010-es

2,4 milliárd dollárnyi összteljesítményhez képest. További folyamatos növekedésre számít a piackutató az év-

tized közepéig: a 2010–2015 közötti

időszakra éves szinten átlagosan 51,5 százalékos bővülést prognosztizált a vállalat. ▼

AZ INTEL KILÉPETT AZ OKOSTELEFON-PIACRA

DÁVID IMRE / Az Intel vezérigazgatója, *Paul Otellini* a Las Vegas-i CES-en bejelentette az első Intel-chipet használó okostelefonok érkezését. A Lenovo és a Motorola által gyártott készülékek az év második felében kerülhetnek a boltok polcaira.

A Lenovóval és a Motoróval kötött szerződések nagy áttörést jelentenek az Intel számára: a cég évek óta hiába próbálja megvetni a lábát az ARM-chipek dominálta okostelefon- és tabletpiacon. A Moorestown chipek például túl energiaéhesnek bizonyultak; nem véletlen, hogy az LG végül kiküzdte az erre az architektúrára épülő

készülékét. Az Intel két éve a Nokiával társult; céljuk egy Linux-alapú mobil operációs rendszer, a MeeGo kifejlesztése volt, ám a finn gyártó tavaly kilépett a partnerségből, és a Microsoft Windows Phone-t támogatta inkább. Az Intel a megállapodás felbontását követően a Tizen OS-be olvasztotta a MeeGót; jelenleg a Google Androidjára fejlesztenek.

Az Intel-okostelefonok energiafelhasználás szempontjából versenyképesek lesznek, teljesítményüket illetően pedig kiemelkedők – jelentette ki egy interjúban *Mike Bell*, a vállalat vezetői fejlesztésekért felelős

csoportjának alelnöke. A Z2460 chipet használó készülékek a 3G hálózatokon egyetlen feltöltéssel nyolcórás beszélgetési, hatórás HD-videokódolási, ötórás böngészési és 14 órás készenléti időt szavatolnak – tette hozzá a divízió-vezető.

– Az Atom Z2460 továbbfejlesztett energiamegazdálkodási rendszere jobb teljesítményt és kisebb energiafelhasználást szavatol – hangsúlyozta Bell. A chip vezérlése figyelembe veszi az egyes feladatok teljesítmény- és energiaigényét, ami főként a táblagépeknél jelenthet hasznos, az eddigieknél kifinomultabb megoldást. ▼

SZEMÉLYI HÍREK

NOVÁK MIKLÓS

A Xerox Magyarország Kft. és a Szlovéniát és Horvátországot is magában foglaló régió ügyvezető igazgatói posztját 2012. január 1-jétől a 48 esztendőes *Novák*

Miklós tölti be. Célja, hogy tovább erősítse a Xerox szolgáltatásközpontú megoldásainak pozícióit a hazai piacon.

DR. FACSKÓ ISTVÁN

A Samsung hazai leányvállalatának irányítását *dr. Facskó István*, az eddigi alelnök vette át januártól. Facskó 20 éve csatlakozott a vállalat hazai csapatához.

Kinevezésében a cég kiváló 2011-es üzleti eredményei is közrejátszottak.

DRAJKÓ LÁSZLÓ

A Graphisoft SE bejelentette, hogy *Drajko László*, a Microsoft Magyarország leköszönő vezetőjét nevezi ki az amerikai kontinensért felelős értékesítési elnök-helyettes pozíciójába 2012. február 1-jétől.

RISTO SIILASMAA

A Nokia igazgatótanácsa közölte egy javaslatot *Risto Siilasmaa* elnökké választásáról. Az F-Secure vezetője egyébként 2008 óta tagja a boardnak, *Jorma Ollila* pedig megerősítette, hogy a hónap végén új elnököt választanak.

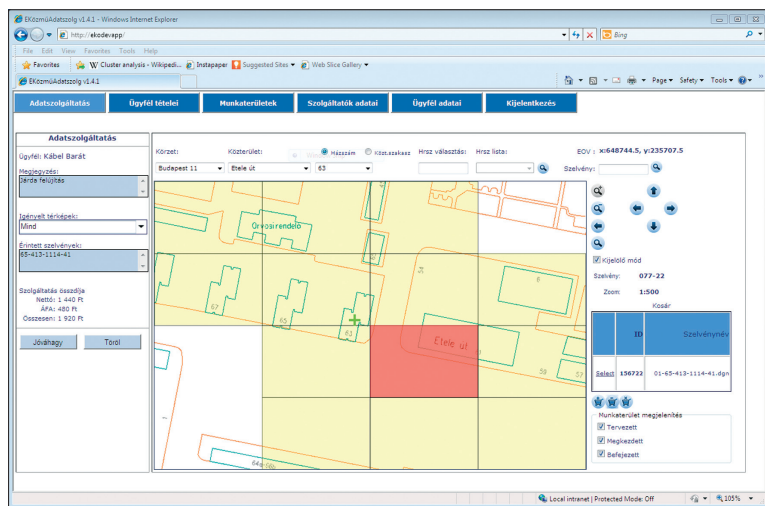
FELGYORSULT FOLYAMATOK AZ EGYSÉGES RENDSZERBEN

Közműadatok: átgázoló Geometria

MEIXNER ZOLTÁN / A Geometria Kft. bemutatta egységes digitális közmű-adatszolgáltató rendszert, amely úgy működik, akár egy webáruház. Ezzel az eKözmű valósággal átgázol az analóg világból itt maradt bürokratikus akadályokon, alighanem az építkezők és a közműcégek közös örömére. Az éles indítás idén várható.

A Geometria Kft. olyan egységes digitális közmű-adatszolgáltató rendszert hozott létre (eKözmű néven), amely alighanem képes lesz elválni a közüzemi társaságok között az online térinformatikai adatszolgáltatás megoldásáról hosszabb ideje fennálló szakmai vitákat. A 112 millió forintos összköltségű fejlesztéshez a Geometria 39,2 millió forint KMOP-forrást nyert a *Vállalati innováció támogatása* című pályázaton az Új Széchenyi Terv keretében. A többi a cég saját forrásaiból fedezte abban a reményben, hogy a rendszer sikeres üzleti befektetéssé válik.

Az eKözmű fejlesztését részben az igazgatási szabályok, részben a piaci igény hívta életre. Ma ugyanis bárki, aki építkezni akar, kénytelen a tervezéshez kikérni a közműterképeket, majd a kiviteli tervek engedélyeztetésénél nyilvánvalónak kell lenni, hogy a közművek elhelyezkedését figyelembe vették.

Az eKözmű eljuttatja a szükséges adatokat a szolgáltatóktól az ügyfelekig

A Geometria fejlesztése megteremti annak lehetőségét, hogy a szükséges adatokért ne a közműcégek ügyfélszolgálatánál kelljen kilincselni, hanem ezeket, mint egy közönséges webáruházban, néhány kattintással meg lehessen vásárolni.

Ilyen jellegű szolgáltatás létrehozásáról már az adattulajdonos társaságok között volt szó, de a kezdeményezés nem jutott át a közönséges képzelt rendszerüzemeltető cég finanszírozásától folyó egyeztetéseken. A Geometria Kft. egyszerűen átgázolt ezen a problémán azzal, hogy nem egy hatalmas közös adatbázisra települő rendszert hozott létre, hanem csak azt a közvetítő megoldást, amely a szükséges adatokat a szolgáltatóktól az ügyfelekig eljuttatja, s amely lehetővé teszi

az igénybe vett közmű információk alapján való számlázását.

Az üzleti modell egyelőre nem világos, többféle olyan megoldás is elképzelhető, amely a technikai megoldást követi. A legvalószínűbb működési rendnek az látszik, hogy az eKözmű és a közműcégek rendszerei közötti interfészek kereszttül zajlik majd az adatkommunikáció (függetlenül attól, hogy a közműadatbázisban milyen formátumban állnak rendelkezésre az adatok), s az ügyfelek egységesen a tervezőszoftverek világában általánosan elfogadott .dgm kiterjesztésű fájlokat kapnak készhez.

Az adatigénylés során a „vásárlók” cím alapján tudják kikeresni az építési területet. A helyet meghatározó hálózat felbontása elég nagy, hiszen a szabványos 1600×1200 méteres kataszteri szelvények 1/16 részét, azaz 100×75 métert vettek alapegységnek – a fejlesztők zsargonjában csempének. Egy csempe a legkisebb egység, amelynek adatait a szolgáltatóktól az eKözműben igényelni lehet. A különféle közművek adatai a térkép egyes rétegein helyezkednek el. Ezek együtt és külön-külön is meg lehet jeleníteni.

A szükséges csempékre elég csak rákattintani, s a rendszer máris belehelyezi őket a kosárba. A vásárlás jóváhagyása után az összes érintett szolgáltatónak e-mailt küld a rendszer a vásárló és az igénylés minden adatát tartalmazó .xml csatolmányal. Az adatokat ennek alapján kapja vissza az ügyfél. Ha a közműszolgáltatók a számlázási rendszerüket is hozzákapcsolják az eKözműhöz (hiszen a rendszer a pénzügyi interfészén keresztül támogatja az elszámolást, az adatterhek díjak kiszámítását és a számla összeállítását),

akkor a kártyás vagy átutalásos fizetés elől is elhárulnak az akadályok.

Az eKözműtől elvileg mindenki megkapja azt, amire vágyott. Az ügyfél az adatokat, a közműcég az adatszolgáltatásért járó pénzt (miközben az adatbázisa a saját biztonságos rendszerén belül marad), az eKözmű üzemeltetője a jutalékát, a szoftverfejlesztő cég pedig a tranzakciók után járó licenrdíjat. A rendszer innentől bármennyig bővíthető, ennek szinte csak a fantázia szab határt. Csatolható hozzá a közlekedési hálózat, az engedélyeztetési rendszer (ahol még jogszabályi akadályok adódnak), sőt akár olyan GPS-alapú megoldások is, amelyek például a munkagépek precíziós online vezérlésében segídezhetnek.

A rendszer nyilvánvaló előnye, hogy nem kell személyesen megjelenni az ügyfélszolgálaton, több szolgáltató részvételével egységesíthető a közmű-adatszolgáltatás, amely függetleníthető a helyszíntől, hiszen bármely irodából elérhető valamennyi digitális térképi adat. Az eKözmű csökkenti a ráfordításokat, mert számos párhuzamos folyamatot egy felületen keresztül tesz elérhetővé és követhetővé, amivel jelentősen gyorsítja a teljes folyamat átfutási idejét és csökkenti a kapcsolódó költségeket.

Nagy technológiai újdonságot a rendszer nem hordoz, hiszen egy Oracle adatbázison és webes fejlesztéseken nyugszik a lényegi része. A rendszer tesztüzeme egyelőre a budapesti közműszolgáltatók adatait használva működik. Ha itt sikerül kialakítani az üzleti működés feltételeit, akkor az éles start jövőre várható, első ütemben a fővárosban. Az itt szerzett tapasztalatok alapján aztán az ország teljes lefedése is megkezdődhet. A Geometria Kft. úgy számol, hogy a 20 ember egyéves munkájával létrejött fejlesztés 3–5 év alatt megtérül. ▽

ESEMÉNYEK

Az információvédelem menedzselése XLIX. szakmai fórum

JANUÁR 18.
BUDAPEST

» www.bs7799.hu

Geometria, grafika és vizuális környezetkultúra konferencia

JANUÁR 20-21.
BUDAPEST

» www.asz.yymm.hu/geogra12/home

Surveillance: az embercsoportok fölött gyakorolt kontroll konzervatív és digitális technológiái

JANUÁR 20 - 21.
BUDAPEST

» www.communicatio.hu/mktt/dokumentumok/konferenciak/2012/mktt/felhivas.htm

COMPUTERWORLD

ICT Day 2012 – Stratégiához a technológiát

FEBRUÁR 7 - 8.
BUDAPEST

» <http://computerworld.hu/konferencia/65>

TOVÁBBI ESEMÉNYEK

» www.computerworld.hu/esemenyek

A világ legvékonyabb laptopja

SZILÁGYI SZABOLCS / Másfél másodperc alatt magukhoz térő ultrabookok, amelyek távolról akkor is hozzáférhetőek, ha éppen készenléti állapotban vannak. Válaszolva a PC-piac változásaira – szintén a minap bejelentett AcerCloud felhőszolgáltatása mellett – bemutatta legújabb vékony laptopjait, vagyis – ahogy az Intel a szegmenst elnevezte: ultrabookjait a vállalat. Az Apple Macbook Air modelljeit párbajra hívó, az idei CES-en debütáló készülékek vékony és könnyű kialakításával hívják fel magukra a figyelmet. Az Aspire S5 a szeptemberben debütált Aspire S3 nyomdokain halad tovább. Ugyan a kijelző mérete – 13,3 col – nem változott, a tömegben sikerült tovább farigcsálni. Az új noteszgép már csupán 1,35 kilogramm tömegű és legszélesebb pontján 1,5 centiméter vastag. Ezt az Acer CEO-ja, J. T. Wang

úgy kommunikálta, hogy a tajvani ultrabook a legvékonyabb jelenleg a világon.

Nem csak a kis tömeg és a vékony kialakítás miatt érdemel figyelmet a távol-keletiek masinája, hanem annak designja is szemrevaló. A vállalat által csak *MagicFlip I/O port panel* névre keresztelt megoldás ötletesen rejtje el az I/O portok javát. Egy gombnyomás, és a laptop hátlapja egy centiméterrel kibővül, felfedve ezáltal az addig rejtett HDMI, USB 3.0 és az Intel nagy sebességű Thunderbolt kapuit.

Az Acer Aspire S5-ről sokkal több részlet egyelőre nem ismert. A vállalat mindössze annyit árult még el, hogy a második negyedévben kezdik meg a forgalmazást, ám egyelőre nem lehet tudni, milyen árcédula kerül a masinára. Márpedig ez döntő fontosságú lesz sikeressége tekintetében, hiszen az eddigi ultrabookok is elsősorban

a magas, 1000 dollár körüli ár miatt nem váltak kelendővé.

Az Acer azonban bízik a sikerben. Jól jelzi ezt az, hogy az idén piacra dobott noteszgépeik 25–35 százaléka ultrabook lesz, két éven belül pedig mainstreammivé válik a kategória – közölte magabiztosan Wang. Ezt alátámasztandó, 14 és 15 colos változatokat is bemutatott a vállalat Aspire Timeline Ultra név-

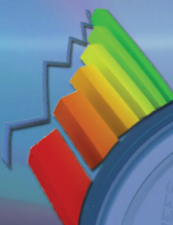
re keresztelt ultrabookjaiból. Nyolcórás üzemidő, DVD-meghajtó és SSD jellemzi majd ezeket a masinákat, és már az első negyedévben a boltok polcaira kerülnek. Árakat ezek kapcsán sem árult el a tajvani cég.

Mindegyik új ultrabooknak megvan az Acer saját, Green Instant On technológiája, amely mindössze 1,5 másodperces „magához térési időt” jelent alvó állapotból. Emellett a laptopoknak úgynevezett Acer Always Connect képességük van: a noteszgépek távolról akkor is felébreszthetők alvó állapotból, ha éppen készenléti módban tartózkodnak. Például a felhasználó mobiltelefonjáról hozzáférhet AcerCloud szolgáltatással bíró laptopján tárolt állományaihoz még abban az esetben is, ha notebookja az igazak álmát alussza. ▼

VTCD VIDEOTON Kompaktlemez-gyártó Kft.

DVD Authoring
CD, DVD sokszorosítás
Egyedi CD, DVD írás
Csomagolás és logisztika

H-8000 Székesfehérvár
Aszalvölgyi u. 7.
Tel.: +36-22/533-571
Fax.: +36-22/533-599
E-mail: vtcd@vtcd.hu www.vtcd.hu

JÖVŐKUTATÁS AZ INTELLEL

Egy korty jövő reggelire

Megjósolható-e a jövő? Felkészülhetünk-e rá? És ha igen, hogyan? A Computerworld CIO-reggelijén erről beszélgettek jövőkutatók, technológiai szakemberek és informatikai vezetők.

A jövő nemcsak a sci-fi-szerzők és rajongóik fantáziáját izgatja. Rövidebb-hosszabb távú előrejelzésekre mindnyájunknak szükségünk lehet, és nemcsak egy üzleti terv elkészítéséhez; az informatikai vezetők ugyanúgy számolnia kell a jövőbeni technológiákkal, mint például egy IT-biztonsági vezetőknek a jövőben – holnap, egy hét vagy egy év múlva – megjelenő veszélyforrásokkal. A jövőkutatók informatikai aspektusait vizsgálta a *Computerworld* CIO-reggelijének három előadója: *Galántai Zoltán*, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem docense, neves jövőkutató, *Gacsal József*, a rendezvényt támogató Intel Magyarország üzletfejlesztési igazgatója, valamint *Fischer Erik* processzorfejlesztési szakértő, az AUGMENT!IT Informatikai Kft. ügyvezető igazgatója.

JÓSNANI LEHET

Galántai Zoltán előadásában a jövőkutatót helyezte nagyobb összefüggésbe az 50-es években kidolgozott Delphi módszerrel a szenáriókra épülő előrejelzésekig. A hidegháború csodafegyverének tartott Delphi módszer lényegében a bukmékek munkájának megfigyelésén alapult. Azt tapasztalták ugyanis, hogy a bukmékek jobban meg tudják jósolni a lóversenyek befutóit, mint a fogadók. Ennek szellemében a 60-as évek elején megkérdeztek 82 neves szakembert, többek között *Isaac Asimovot*, *Arthur C. Clarkot* és *Gábor Dénest*, hogy szerintük milyen technológiák lesznek az ezredfordulón, majd pedig az összesített válaszokról ismét mondhattak véleményüket. A megkérdezettek például szájon át szedhető fogamzásgátlót, a tengervíz ihatóvá alakítására alkalmas berendezéseket, magas intelligenciájú számítógépeket vagy a Mars meghódítását vizionáltak.

„Ha egy szóban akarom összefoglalni a jövőkutatót, akkor a változás szót használnám, ha egy összetétellel, akkor azt mondanám: mély bizonytalanság” – mondta Galántai. Az informatikai jövőkutatók kapcsolatán megfogalmazódó elméletek közül a *komputálható univerzum* gondolatát emelte ki, amelyet a jövőkutatók a jelenlegi cloud computingből és a Big Data koncepcióból vezetnek le. Szenzorok segítségével hamarosan olyan adatmennyiséget lesz képes összegyűjteni az emberiség – a világról és az egyes emberekről is –,

hogy azokból modelleket létrehozva, majd pedig a modellek alapján a bejövő új adatokat a valós időnél gyorsabban feldolgozva minden előre jelezhető lesz, akár egy infarktus bekövetkezése is.

Az előrejelzéseket mindenképpen érdemes fenntartással kezelni – hangsúlyozta Galántai. A különböző jövőkutatók ugyanis viszonylag tipikus előrejelzéseket adnak. Technológiai jövőkutatók a hosszú távú és pozitív, a gazdasági jövőkutatók a rövid távú és pozitív, a társadalmi jövőkutatók a rövid távú és negatív, míg a zöldek a hosszú távú és negatív előrejelzéseket preferálják.

AZ INTEL IS JÖVŐT KUTAT

Gacsal József, az Intel üzletfejlesztési igazgatója a jövőkutatók kézzel fogható hozadékairól beszélt. Példák segítségével mutatta be, hogy ami néhány éve még futurisztikus megoldásnak tűnt, ma már megvalósult valamilyen szinten: ilyen a sanghaji mágneses gyorsvasút, a viselhető számítógép (például különböző orvosi diagnosztikai eszközök formájában), az agyhullámokkal vezérelhető művegtagok, de ide sorolható a háztartási elektromos hálózatról tölthető elektromos autó is. Az Intel intenzív jövőkutatót folytat, melynek csak egy része kötődik közvetlenül az informatikához (a cloud computing, a robotika, a mobilitás stb.), más része azonban látszólag az informatikától távol eső terület, például a kulturális antropológia vagy az érzékelés és észlelés területe. – A kutatások azonban – hangsúlyozta Gacsal József – nem öncélúak, azoknak mindig egy konkrét termékben kell testet ölteniük.

A processzorfejlesztés is abból indul ki, hogy milyen igények felé indul a világ, ilyen például a cloud computing és a nagy számításigényű szimulációk iránti igény növekedése. Ebbe illeszkedik az x86-os magokat tartalmazó ötvenmagos processzor is, amely leginkább egy videokártyára hasonlít, ám gond nélkül összeépíthető a meglévő xeonos rendszerekkel.

Voltaképpen ennek a háttérkutatásnak köszönhető Gacsal szerint az Intel cloudmodellje is, amely segít megtervezni a cégeknek, hogyan helyezik el a különböző szempontok (biztonság, erőforrás-igény, törvényi megfelelés stb.) figyelembevételével IT-jüket a felhőben, illetve mit kell saját kezben tartani. Hasonló modellt készített az Intel

a konsumerizáció folyamatára, amely egyrészt azt jelenti, hogy egyre több az olyan vállalati felhasználó, aki csekély IT-ismerettel rendelkezik, ellenben vannak elvárásai az IT-val szemben, másrészt a személyes konsumer eszközeit is használni akarja a vállalati rendszerben.

A JÖVŐ ELKEZDŐDÖTT

Fischer Erik, az AUGMENT!IT Informatikai Kft. ügyvezető igazgatója a Sun egykori principal engineerjeként három processzor tervezésében is részt vett. Úgy látja, 2011-ben a processzorpiac szűkült, és ez jósolható az elkövetkező 2–5 évre is. Ugyanakkor meglepetést is hozott az év: a beágyazott rendszerekben használt processzo-

ULTRABOOK

Ezek a pengevékony készülékek a következő 2 év ismert fejlesztési tervének eredményei. A cél egy ultravékony, nagy képernyős gép, amely 10–12 órát képes akkuról működni, támogat minden korszerű kapcsolatot (vezetékest és vezeték nélkülit), nagyon gyors, például a képernyő felnyitásától számítva 7 másodpercen belül üzemkész állapotba kerül. Ez a 7 másodperc a háztartási elektronikai berendezésektől eltérő idő. A jelenleg piacon kapható ultravékony gépek még nem teljes értékű ultrabookok, az első igazi típusok 2012 első felében jelennek meg.

rok (például az ARM 64 bites CPU-ja) kezdenek felfelé szivárogni professzionális eszközökbe, elsősorban az energiafelhasználás optimalizálása miatt. A konsumerizáció miatt egyre több funkció kerül a CPU-ba, és ezzel párhuzamosan az enterprise jellemzők leszivárognak a végfelhasználói készülékekbe.

A szoftverek oldaláról is láthatók markáns trendek. Habár az operációs rendszerek piacán alapvetően nincs sok új kihívó, a mobilkészülékekben használt operációs rendszerek – például az Android és az iOS – megjelenése vállalati környezetben komoly menedzselési problémát vet fel. Az eltérő operációs rendszerek ráadásul eltérő programozási modellel dolgoznak, tehát az integráció megoldása rendkívül fontosá válik. Vannak kutatások, amelyek a cloud computinghez igyekeznek igazítani az operációs rendszert. Fischer szerint a web is egyfajta operációs rendszerré vált, amelyen keresztül különböző – webes – alkalmazásokat lehet elérni és futtatni. Ez már csak azért is fontos trend, mivel a cloudot ma már a magánszféra is intenzíven használja.

Utolsó kérdéskörként a programozási nyelvekről beszélt Fischer Erik. Szerinte ezen a téren nincsenek új kihívók, kivétel talán a párhuzamos programozás, amely az elkövetkező 2-3 évben nagy áttörést hozhat. A HTML5 viszont az internet-infrastruktúra háttérévé válhat. ▽

10-ből minden negyedik megkérdezett szerint a feltörekvő országok – mint Kína és India – erősödő gazdaságának pozitív hatását saját bőrükön is érezni fogják.

Kihívásokkal teli év várható

A CIO magazin immár 11 éve rendszeresen publikálja a „State of the CIO” felmérését azzal a céllal, hogy rávilágítson: miképpen változik a CIO-k szerepe az üzleti és technológiai változások közepette.

A *State of the CIO* eredményei szerint idén sem lesz könnyű évük az informatikai vezetőknek. A felmérés megmutatja az IT-vezetők szerepét a szervezetben: a költségvetési felelőségeket, az üzleti és vezetési kihívásokat, illetve azokat a kulcsfontosságú ismereteket, amelyek ehhez a munkakörhöz manapság szükségesek. A legutóbbi, *2012 State of the CIO* online felmérésre 2011. szeptember 12. és szeptember 21. között került sor 596 IT-vezető részvételével. Noha nem minden megkérdezett válaszolt minden kérdésre, a felmérés kellő pontossággal mutatja meg, miképpen gondolkoznak a szakma vezetői.

Nagy vonalakban összegezve, az informatikai vezetők jelentős többsége számol azzal, hogy az egész világot érintő gazdasági válság hatása az elkövetkezendő három évre mindenképp árnyékot vet, míg közel 2/3-uk szerint az álláspiac helyzete is negatív hatást gyakorol vállalatuk működésére. A felmérésben részt vevő CIO-k hetven százaléka látja úgy, hogy a nehézségek iparági szintűre emelkedtek, és közel kétharmaduk számít kihívásokra az üzleti kilátások terén is.

Az IT-vezetők 69 százaléka véli, hogy a vállalati biztonságot érintő növekvő fenyegetések az elkövetkezendő 3 évben gondot okozhatnak – ennek ellenére 63 százaléuk derűsen látja a jövőt. Mi több, 10-ből minden negyedik megkérdezett szerint a feltörekvő országok – mint Kína és India – erősödő gazdaságának pozitív hatását saját bőrükön is érezni fogják.

Itt érdemes mindjárt megjegyezni, hogy a CIO-k jövőképe azoknál a cégeknél jobb (48 százalék, szemben a 34%-nyi teljes válaszadóval), pláne iparági szinten is (42 százalék a 28-hoz képest), ahol az IT-részleget egyenrangúnak tekintik a vállalatban belül, azaz az informatika szerepének megítélésével nincsenek problémák.

A CIO-KAT KIKTATJÁK AZ ÜZLETI DÖNTÉSHOZATALBÓL?

Az adatok azt mutatják, hogy bár a CIO-k az utóbbi években – legalábbis a megkérdezett 596 vezető 57%-a szerint – némi stratégiai befolyásra szert tettek, leginkább mégiscsak szolgáltatónak vagy egyszerű tech-

SÓS ÉVA

nológiai együttműködőnek tekintik őket. További 21% szerint az IT-t nem értékeli kellőképpen, és túl költségesnek tartják.

A 2010-es felmérés azt mutatta: a CIO-k számára szükségessé vált, hogy ne csak a pusztán IT-feladatokra helyezik a hangsúlyt. A gazdasági válság hatásai miatt ugyanis nem volt elegendő a technológiai háttér biztosítása, szükségessé vált elsajátítani a vásárlók fejével való gondolkodás képességét is. Bár az üzleti szoftverek fejlesztése, amelyek segítségével analizálni lehet az eladási adatokat, továbbra is fontos feladat volt, mégis távol tartja az IT-szakembert az élő, lélegző, pénzt elköltő vásárlótól.

Éppen ezért vált a vállalatok számára elsődleges prioritássá a vásárlók megszerzése és megtartása. A cégek minden alkalmazottjának – köztük az IT-vezetőknek is – a vásárló lett az elsődleges célpont. A megkérdezett CIO-k közül sokak számára a vezetői képesség is fontosabbá vált, mert az alkalmazottak motiválása a vállalat legfőbb céljainak eléréséhez kulcskérdés lett.

A technológiai prioritások is jól mutatják ezt a paradigmaváltást. Például a CIO-k által 2009-ben törölt vagy parkoló pályára tett projektek legtöbbje infrastrukturális fejlesztés (39 százalék) volt. Előtérbe kerültek viszont az olyan projektek, amelyek növelték a végfelhasználói produktivitást (63 százalék), javították a termékek minőségét (53 százalék) vagy segítettek új kínálat létrehozásában (39 százalék).

2011-re a helyzet úgy tűnt, megváltozott. A válság mintha enyhült volna, és a CIO-k projektjei is változni kezdtek. Az innováció ismét előtérbe került, és komoly hangsúlyt kapott a produktivitás. Vagyis hogy nem kell minden dolgozónak a vásárlók megszerzésével és megtartásával foglalkoznia, és a CIO-k számára fontosabbá vált a minőség a mennyiségnél. Nem a vásárlók száma lett a lényeg, hanem hogy adott vásárló mennyi nyereséget jelent a cégnek.

HATALMAS KÜLÖNBSEGEK A KULCSSTERÜLETEKEN

A CIO-k elkezdtek olyan projekkel foglalkozni, amelyek hatása csak hosszú távon lesz érzékelhető, és a költségsökkentés

HAÁSZ LÁSZLÓ: 2012 A KETTŐSSÉG ÉVE LESZ A CIO-KNAK IS

2011-ben Haász Lászlót, az Axiál Kft. informatikai igazgatóját választották az Év CIO-jának. A szakember megosztotta gondolatait arról, mire számíthatnak ebben az évben a magyarországi CIO-k.

– Informatikai szempontból a kettősség, a két – látszólag ugyanúgy szükséges – megoldás közötti döntés határozza meg a 2012-es évet. Ezek: a költségek belső csökkentése vagy outsourcing; valamint outsourcing vagy a tudás szervesen belül tartása; továbbá információbiztonság vagy a mobil eszközök minél korábbi elterjesztése a szervezetben belül. Az informatika mint szolgáltató az üzletmenet-folytonosságot fenntartó feladatait minél megbízhatóbban, ugyanakkor a költséghatékonyságot illetően a leghatékonyabban kell, hogy végezze. Amennyiben a költségeit nem tudja jelentősen csökkenteni, akkor az outsourcing az egyik lehetséges megoldás, bár be kell vallani, hogy a válság megjelenésekor éppen ezt a lehetőséget vetették el, vagy a már meglévő megoldásaikat szüntették be több helyen is. Hiszen a költségek csökkentése miatti outsourcinggal együtt a szervezeti tudás, az adott vállalatról összegyűjtött ismeretek is sokszor a kerítésen kívülre kerültek. Egyre erősebbek azok a félelmek, hogy kiszolgáltatóvá válhatnak a szervezetek a szolgáltatást nyújtó cégnek, vagy annak a munkatársnak, aki ezt a szolgáltatást számukra végzi. Ezért a figyelem ismét a mindenki számára szolgáltatást végző, a folyamatokat legjobban ismerő informatikára irányult. Hamar be kellett látni, hogy jelen gazdasági környezetben az informatika nemcsak mint szolgáltató van jelen a szervezetben, hanem a technológiák fejlődése miatt ennek a fejlődésnek a motorja is lehet. Ehhez azonban szükség van a kulcsfolyamatok nagyfokú ismeretére, olyan empatisz képeségekre, amelyek során a vezető a partnerek helyébe képzelve magát találhatja meg a megfelelő megoldást, hogy a környezeti változásokra a szervezet (és azon belül az informatika) nagyon gyorsan tudjon reagálni. Ez a megfelelő sebesség és a jó döntés együttesen lehet az, amellyel a versenyelőny kialakítható, illetve fenntartható a piacon.

Ehhez természetesen szükség van az innovációra. Olyan új, ed-

dig ismeretlen technológiák megértésére, amelyekkel nagyobb hatékonysággal, nagyobb értékteremtéssel támogathatók a kulcsfolyamatok. Ez egészen addig is elmehet, hogy az informatika hatására megváltozzanak az üzleti folyamatok. Ezért – főleg a versenyszférában – szükséges az informatikát a stratégiaalkotásba bevonni, stratégiai szintre emelni.

Az innováció kínálta előnyöket sem lehet azonban nagyon könnyen és nagyon gyorsan elérni, alkalmazni a szervezet minden pontján. Amíg az asztali számítógépek évtizedek alatt terjedtek el a vállalati környezetben, addig a mobil eszközök robbanásszerű terjedését nem lehet figyelmen kívül hagyni egyetlen CIO-nak sem. De a dilemma itt is megjelenik: meddig mehetünk el a kiterjesztésében? Hol van az a határ, ahol még meg tudunk felelni az információk védelmének? Meddig és milyen szintig tudjuk tolerálni a felhőket? A nagyvállalatok sem akarnak lemondani a technológia adta előnyökről, de a felhőt is „kerítésen belül” kell tartani, hiszen megjelennek a private cloudok. A mobil eszközök használata, elterjedése miatt egyre nagyobb az igény a többfaktoros azonosításra, a felhasználó és a mobil eszköz tekintetében egyaránt.

Mindezek eléréséhez szükség van jól képzett, megfelelően motivált munkatársakra. Sok helyen a regionális lehetőségek szabnak határt, más helyen a gazdasági lehetőségek azok, amelyek meghatározzák a megfelelő minőségű munkaerő alkalmazását, vagy annak kudarcat. A magyarországi gyakorlatban kevesen vannak, akik egy adott (akár másfél-két évig elhúzódó) projekt miatt hajlandók lennének az ország más részébe költözni, ott élni az életük egy részét. A gazdasági válság sok helyen munkaerőhiányhoz vezetett, ez alól az informatika sem kivétel. Meghatározók még az országban beruházó nagyvállalatok, amelyeknek adott beruházása regionális szinten ugyancsak a megfelelő munkatársak hiányához vezetett.

Összefoglalva azt gondolom, hogy 2012-ben a CIO-k feladatai és döntései miatt az informatika magasabb szintre fog emelkedni a szervezeteken belül, a stratégiára gyakorolt hatása nem lesz megkerülhető, hiszen az általa nyújtott szolgáltatás és technológia kell a versenyelőny kialakításához, illetve annak fenntartásához.

HAÁSZ LÁSZLÓ
informatikai igazgató, Axiál Kft.

Az informatikai vezetők jelentős többsége számol azzal, hogy az egész világot érintő gazdasági válság hatása az elkövetkezendő három évre mindenképp árnyékot vet.

hátterbe szorult. A beérkezett válaszok egy jelentős része azt mutatja, a CIO-k és az üzleti vezetők bizony másképpen tekintenek bizonyos kulcskérdésekre: mégpedig a költségcsökkentésre és a konkurenciára. Többségük ezt a két kérdést általában kevésbé fontosnak tartja, márpedig ha nem ugyanúgy gondolkozik valaki a pénzről és a konkurenciáról, ugyan miképpen tud segíteni az üzleti célok elérésében?

A *CIO magazin* összefogott a Forrester Research-csel és 377 nem IT-vezetőt is bevontak a felmérésbe. Amíg a gazdasági vezetők 84%-a szerint a költségcsökkentés az egyik legfontosabb dolog, a CIO-k mindössze 37%-a gondolkozik hasonlóképpen. Hasonló számok jöttek ki a konkurenciát illetően. Az élet sok területén a vélemények eltérése nem okoz különösebb problémát, de a szóban forgó kérdések bizony a komolyabbak közé tartoznak. Az ilyen eltérések vezetnek olyan IT-projektekhez, amelyek nem hozzák meg az üzleti részleg által elvárt eredményeket. A CIO-

jaiért. Az IT és az üzleti részleg kapcsolatának fejlődése nem tartozik a leggyorsabbak közé. A CIO számára nem könnyű feladat elmagyarázni, mit is csinál voltaképpen, mert nem feltétlenül talál hallgatóságra. Minden egyes nap bizonyítani kell. A vállalat céljainak gyors megértéséhez az IT-részlegnek árgus szemekkel kell figyelnie a salet és a marketinget. Ezek a részlegek állnak az első vonalban, és megítélésük sokban függ attól, mennyire teszik boldoggá az ügyvezetőt vagy a gazdasági igazgatót.

PROBLÉMÁK A MUNKAERŐPIACON

Annak érdekében, hogy egy cég elérje a céljait, elengedhetetlen a megfelelő emberek felvétele megfelelő pozíciókba. De a munkaerő-felvétel mind IT-n belül és kívül komoly kihívás a jelenlegi gazdasági helyzetben. Sok cégnek egyszerűen nincs pénze, hogy új dolgozókat vegyen fel. Azok közül, amelyeknek van, sokan szembesülnek azzal, hogy az elérhető alkalmazottak nem feltétlenül felelnek meg az igényeiknek.

Már a 2011-es felmérésből is ki-világított, hogy az innováció elengedhetetlen feltétele: több ember az eszközök széles választékával dolgozzon együtt. Azok az alkalmazottak, akik könnyedén és gyorsan képesek kommunikálni, adatokat megosztani, hatékonyabbak. Egy videokonferencia képes elősegíteni egy adott probléma gyorsabb megoldását a több szem többet lát elv alapján. De a technológia nem tudja pótolni a megfelelő képességeket. Éppen ezért lenne szükséges, hogy minél több és képzettebb potenciális alkalmazottból lehessen választani adott munkakör betöltésére.

MÉG NAGYOBB KIHÍVÁSOK

A felmérésben az IT-vezetők 69 százaléka vette számításba, hogy az elkövetkezendő 3 éven belül biztonsági probléma sújtja majd szervezetét – nem véletlen, hiszen a vállalatok életében egyre nagyobb teret nyernek a legújabb trendek; mivel az adatok állandó mozgásban vannak, jóval nehezebb is védeni őket.

A mobilalkalmazások és felhőszolgáltatások elterjedésével a CIO-k vállára egyre jobban nehezedik majd a döntés: mely belső és ügyfeladatokat kell házon belül, és melyeket a felhőben tárolni, s ahogy egyre több ügyfél és alkalmazott éri el az adatokat okostelefonokról vagy tabletekről, a CIO lesz az, akinek meg kell találnia a legjobb megoldást ezek megóvására is. Ez azt jelenti – a felmérés szerint –, hogy 3–5 éven belül a technológiai változások okán a CIO-k számára egyre nagyobb feladat lesz a biztonság- és a kockázatkezelés is.

VÁLTOZÓ SZEREPEK

2012-ben várhatóan a felhasznált technológiák miatt a CIO-k szerepében is változás áll majd be. Az elemzések, a felhő, a mobilitás és a közösségi hálózatok fogják a főszerepet játszani. Persze ezeknek a technológiáknak a hatása cégről cégre változik majd. A vizuális analitika is vélhetően nagyobb szerephez jut a cégek mindennapi életében – a táblázatok, grafikonok, animációk segíthetnek a produktívitás növelésében: az emberek könnyebben fogják fel a dolgok jelentőségét képek, mintsem listák és számok alapján, különösen a mobil eszközök limitált méretű kijelzőjén. ▼

nek minden esetben fel kell tennie a kérdést: egy projekt segíti a céget a növekedésben, vagy esetleg több bevételhez juttatja azt? Szerepsére – több nagy cég CIO-inak stratégiáját megvizsgálva – vannak jó példák is.

A nagyágyúk azt javasolják IT-s kollégáiknak, hogy elsősorban a cég egyik alkalmazottjaként gondoljanak magukra, és csak másodsorban az osztályuk részeként: dolgozzanak a vállalat legfőbb cél-

A CIO-k 57%-a aggódik amiatt, hogy a jelenlegi foglalkoztatottság stagnálása ártani fog cégüknek, és ez a szám 69%-ra emelkedik, ha csak az észak-amerikai válaszadókat tekintjük. Az egyik komoly probléma, hogy az emberek helyhez kötöttek. Ahogy a gyenge gazdaság miatt csökkennek a lakáseladások, a munkaerő egyre kevésbé mobil. Ha az emberek nem tudnak otthont váltani, kisebb választékból meríthetnek a HR-esek.

SZALAY
DÁNIEL

NEHÉZ ÉVRE számítanak a CIO-k

Informatikai vezetőket kérdeztünk arról, milyen évre és milyen konkrét kihívásokra számítanak munkájuk kapcsán. Tóth Attila Zoltán, a MOL-csoport informatikai igazgatója, Fürst Péter, a Sanoma Media Budapest Zrt. CIO-ja, Jungbauer József, az iFOREX CIO-ja és Kertészné Gérecz Eszter, az Országgyűlés Hivatalának nemrégiben nyugdíjba vonult ex-CIO-ja osztotta meg velünk véleményét.

Mi várható az informatika területén a MOL-csoportban 2012-ben? Az olajipari cégcsoport CIO-ja – akit korábban többször is az Év Informatikai Igazgatójának választott a szakma – informatikai szakterületenként fogalmazta meg előrejelzéseit, illetve a tennivalókat.

Tóth Attila Zoltán várakozásai szerint az eszközmegújításra, fejlesztésre szolgáló pénzügyi keretek felhasználása az év során a 2011-es év szintjének megfelelően alakul, „feltételezve, hogy nem lesz szükség semmilyen váratlan válság okozta rendkívüli akcióra”. Mint hozzátette, az elmúlt évek visszafogott eszközmegújítása után az életciklus megfelelő szinten tartása érdekében idén növelni fogják a beruházási hányadot ezen a területen. „Gondolok itt elsősorban az asztali gépekre, notebookokra és természetesen a szerverekre.”

Az informatikai igazgató jelezte, hogy tovább folytatják a virtualizációs technológia csoportszintű kiterjesztését, mivel nagyon jó tapasztalataik vannak az alkalmazás során nyert hatékonyság növelésében. A CIO nagy érdeklődéssel várja a piac által nyújtandó private cloud computing technológiai megoldásokat, lehetőségeket, amelyekkel szintén jelentős költség-

hatékonyság-növelést lehet majd elérni a következő években. Bár piaci szegmensenként, iparáganként különböző jelentőségű a mobil eszközök és a rajtuk futó alkalmazások hasznossága, üzleti fontossága, a CIO szerint 2012-ben megnövekszik a jelenleg mobil eszközökön működő megoldások száma a piacon. Ők az idei évben ezekkel összefüggésben pilot projektek elindítását tervezik.

Az adatbiztonság, adatszivárgás területén a fejlesztésben nincs megállás, ezért tovább folytatják az újabb és újabb alkalmazások, módszerek működésbe állítását.

Tóth Attila Zoltán arról is szólt, hogy a csoportszintű integráció, egységesség elérése nagy feladatokat körvolnalaz a cégcsoport számára ebben az évben is mind az infrastruktúra, mind az alkalmazások terén.

A vállalati üzletmenet hatékony, stabil, alacsony költségű támogatása permanens CIO-alapfeladat. További feladatként, szerepbővülésként fogalmazódik meg egyre többször a vállalati üzleti vezetők részéről az informatikai fejlesztés erőteljesebb bevonási igénye az üzleti folyamatok átszabásába, egyszerűsítésébe. Ebben az évben ezen a területen elmozdulás várható – vélekedett a CIO.

TÓTH ATTILA
ZOLTÁNinformatikai igazgató,
MOL-csoport

IT-TERVEZŐ

**JUNGBAUER
JÓZSEF**

CIO, iFOREX

Jungsauer József, az iFOREX CIO-ja szerint a 2012-es év a tervek-től eltérően gazdaságilag nehéz körülményeket fog jelenteni minden gazdálkodó szervezet számára, ezen belül az informatikai területnek is. A feladat komplexitását fokozza a PSZÁF és az MNB esetleges összevonása, amivel a pénzügyi szektor szereplőinek számolniuk kell, hiszen a vonatkozó törvények a pénzügyi szektor számára az informatika területét részletesen szabályozzák.

A kiszervezett informatikai szolgáltatások különösen nehéz feladat elé állítják a szakmai vezetőket, hiszen a technikai megvalósításon és az üzleti szempontokon túl biztosítaniuk kell a magyar törvényeknek való megfelelést is. „Külföldi informatikai szolgáltató esetében (cloud computing, SaaS vagy egyéb más bővös rövidítés esetében) a magyar előírások érvényesítése bizony komplex feladat, és ezáltal nemegyszer ellehetetleníti az egyéb szempontból racionális megoldások alkalmazását. Nem várom, hogy ezen a területen változás fog bekövetkezni” – fogalmazott a szakember, aki úgy

látja, hogy az informatika folyamatosan növekvő komplexitása következtében az informatikai vezetőknek és bizony az üzleti területnek is egyre inkább szükségük lesz a teljes szervezet és különösen az informatikai terület egységes szemléletű kezelésére. E kérdéskört az architektúra-menedzsment öleli fel és ad megfelelő támogatást a vezetőknek stratégiai és operatív döntések, folyamatok során. Magyarországon az architektúra-menedzsment fogalma viszonylag új, most éledező terület. Kevés olyan vállalat van, ahol az ehhez szükséges munkaköröket, feladatokat, folyamatokat és nyilvántartásokat kialakították. „A világban már elég nagy múlttal rendelkezik az architektúra-menedzsment és több jól használható módszerrel, ajánlás is elérhető. Számomra ez az év a stabilizálás éve lesz, az előző évben kialakított informatikai folyamatokat fenn kell tartani és tudatosítani a szervezeten belül, valamint a kiszervezett szolgáltatóknál, hogy rutintevékenységgé váljanak” – zárta mondanóját Jungsauer József.

Fürst Péter, a Sanoma Media Budapest Zrt. IT-vezetője 2012-vel kapcsolatban elsősorban arról beszélt lapunknak, hogy a nagyobb beruházásokat előrehozták 2011-re, mert 2012-vel kapcsolatban már tavaly is erős félelmek voltak. Hiszen a gazdasági helyzet miatt tartottak a médiavállalat árbevételének csökkenésétől, illetve a forint árfolyamának kedvezőtlen alakulásától (ez utóbbi azóta be is következett, lapzáránkkor épp 310 Ft-ba kerül egy euró). Fürst hozzátette: a folyamatok egyszerűsítése a meglévő szoftverek finomításával, illetve a hatékonyabb működés elérése mindenképpen cél 2012-ben is. Az igazgató azt is elmondta, hogy a költséghatékonyság fokozása érdekében valamennyi költségtételt ellenőrzik, és megpróbálják újratárgyalni a Sanoma partnereivel. A CIO azt re-

FÜRST PÉTER

CIO, Sanoma Media Budapest Zrt.

méli, hogy a költségek leszorítása nem jár majd fájdalmas döntésekkel, meg tudják őrizni a korábbi magas ICT-szolgáltatási szinteket.

Kertész Gézsi Eszter, az Országgyűlés Hivatalának 2011-ben nyugdíjba vonult vezetője immár ex-CIO-ként – de továbbra is aktív szakmai szereplőként – mondta el véleményét a most kezdődött esztendővel kapcsolatos várakozásairól. „Számomra a 2012-es év szokatlan és újszerű kihívásokat jelent. Mivel 2011 szeptemberétől az Országgyűlés Hivatala informatikai vezetésétől nyugdíjba vonulásom miatt megváltam, ez nem jelenti az informatikai szakmától való elszakadást, csupán azt, hogy több időm marad kedvenc témáim tanulmányozására és az azokban való elmélyedésre. 2012-ben előtérbe kerül a vezetői és informatikai ismeretekhez kapcsolódó tapasztalatok átadása, tanácsadás, oktatás és a még aktívabb részvétel a szakmai szervezetekben. A Vezető Informatikusok Szövetségében, a VISZ-ben tiszteletbeli tagként veszek részt az elnökség munkájában, a Magyarországi Oracle Felhasználók Szerveze-

tében, a HOUG-ban szintén elnökségi tagként nyílik lehetőségem a szakmai felhasználói közösség érdekeinek képviselésére. Ezeket kívül az Infotér és a Neumann János Számítógéptudományi Társaságban is tevékenykedem. 2012-es terveim közül kiemelem a parlamenti informatikai ismeret-im hasznosulását európai uniós ún. „Twinning program” keretében. Ezek az európai uniós programok a fejlődő parlamentek szakmai támogatására jöttek létre, és egy-egy projektre a pályázatban nyertes parlamentek szakértői együttesen biztosítják az egyes szakterületek felmérését, elemzését és a fejlesztés legfőbb irányainak meghatározását, a szükséges anyagi és szellemi támogatás legfontosabb területeit. Korábban, 2010-ben Moldáviában már lezárult egy sikeres Twinning program, amelyben akkor francia és magyar szakértők vettek részt, 2012-ben Koszovóban és reményeink szerint még Albániában is gazdasági, műszaki, jogi és informatikai tanácsadást nyújtunk. A koszovói projektben, amely már január közepén indul, az informatikai területért felelek, azt vezetem és koordinálom.”

**KERTÉSZNÉ
GÉZSI ESZTER**

ex-CIO,
Országgyűlés Hivatala

A Computerworld és a Deloitte az Ön véleményére is kíváncsi!

Milyen trendek várhatók az infokommunikáció területén 2012-ben?

Rövid kérdőívünket keresse a computerworld.hu/konferencia/65 oldalon!

A válaszokat itt kapja meg!

ICTDAY 2012

STRATÉGIÁHOZ A TECHNOLÓGIÁT

2012. FEBRUÁR 7-8.

EUROCIO

Főinformatikusok ernyőszervezete

Független, nonprofit szervezetté alakult a professzionális informatikai felhasználókat tömörítő EuroCIO.

December elején Magyarországon járt Michael Gorriz, a szervezet elnöke, aki egyben a Daimler AG főinformatikusa. Vele beszélgettünk tapasztalatairól.

Aváltság a vállalatok informatikai beruházásait sem hagyja érintetlenül. Az adott körülmények között változott az informatikai vezetők szerepe? – kérdeztük az EuroCIO elnökétől budapesti látogatása idején.

MICHAEL GORRIZ: Most is a megszokott feladatainkat végezzük. Természetesen a büdzsénkben – a fix elemek mellett – vannak változtathatók is, és ránk hárul a döntés, hogy az informatikai rendszer mely elemei lényegesek az üzlet szempontjából, és mely költségeket lehet törölni vagy későbbre halasztani. De a CIO-k alapvető szerepe nem változott a váltság hatására.

COMPUTERWORLD: Tapasztalhatók lényeges eltérések az IT-beruházások terén az egyes európai országok között?

M.G.: Nem hiszem, hogy volnának számottevő különbségek. Sőt, jelenleg nemcsak Európában, hanem az egész világ körülbélül hasonló a helyzet.

CW: A kis- és középvállalatok érzékenyebbek a váltságra, mint a nagyvállalatok és a multinacionális cégek. Az EuroCIO tapasztalata szerint mennyire tudják a kkv-k érvényesíteni érdekeiket az IT-beszállítókkal szemben?

M.G.: A kisebb cégeknek kétségtelenül kevesebb a mozgásterük a manőverezésre, mint a nagyoknak. De ez nemcsak az IT-ra, hanem a gazdaság minden területére érvényes. A kisebb ügyfél mindig gyengébb befolyást tud gyakorolni a beszállítókra, és ezért jobban függ a beszállítóktól, mint a nagyobbak. Ez a helyzet azonban általánosságban igaz, nem váltságfüggő, ilyen az üzlet normál menete.

CW: Az EuroCIO nyilván megpróbálja támogatni tagjait. Hogyan teszi ezt?

M.G.: Az EuroCIO-nak alapvetően négy funkciója van. Az első, hogy megoszsa az informatikai vezetők tapasztalatait, illetve hálózatba kapcsolja a CIO-kat. Ez gyakorlatilag belső feladat. A második, hogy kinyilvánítsuk véleményünket a fő szállítók felé. Vannak munkacsoportjaink, amelyek kapcsolatba lépnek a szállítókkal, tárgyalnak velük, és megpróbálják elérni, hogy a szállítók az IT-felhasználók számára kedvező irányban

változtassák meg üzleti magatartásukat. A harmadik feladatunk, hogy hallassuk hangunkat Brüsszelben, és eljuttassuk elvárásainkat az Európai Bizottsághoz. Végül, de nem utolsósorban célunk az informatikai vezetők oktatásának erősítése.

CW: Milyen aktuális észrevételeik vannak az Európai Bizottság felé?

M.G.: Az Európai Bizottságot jelenleg erősen befolyásolják az IT-szállítók, a nagy piaci szereplők, miközben vajmi kevés hatással vannak rá az informatikai eszközök és rendszerek felhasználói. Az EuroCIO minden professzionális IT-felhasználót képvisel –, az elmúlt néhány évben tehát nagy hangsúlyt fektettünk erre a feladatra. Mindenekelőtt láthatóvá, ismertté tettük magunkat az Európai Bizottság előtt. Ezenkívül ötleteket adtunk az Európai Bizottságnak, hogy bizonyos törvényi és szabályozási változtatások miként tehetnének nyereségesebbé, illetve az egész gazdaságban hatékonyabban felhasználhatóvá az IT-t. Itt van például a cloud computing. A szállítók lépten-nyomon hirdetik felhőalapú megoldásait. Amikor azonban a valós alkalmazások kerülnek szóba, kiderül, hogy bizonyos szabályozások megléte vagy éppen hiánya megakadályozza a cloud computing széles körű elterjedését. Az Európai Unió összes tagországában rendkívül szigorúak például a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályok. A cloud computing nem illeszkedik a meglévő jogi keretrendszerbe. Abban, hogy ezek az aspektusok ma már transzparenssek és ismertek az Európai Bizottság előtt, komoly szerepet játszott az EuroCIO, valamint nemzeti tagszervezetei. Nemrégiben az Európai Bizottság jelezte is, hogy lépéseket tesz a jogi környezet megváltoztatása érdekében.

CW: Hogyan vesz részt az EuroCIO a vezető informatikusok oktatásában?

M.G.: Nemcsak a nagyvállalatok, hanem a kis és közepes méretű cégek számára is nagyon fontos, hogy jól képzett informatikai vezetők legyenek. Ennek érdekében szoros kapcsolatot alakítottunk ki az európai egyetemekkel; ma már több szinten folyik a CIO-k oktatása. A legfelső szintet az MBA-képzés jelenti; innen

nemcsak a nagyvállalatok, hanem a kisebb cégek számára is magasan képzett informatikai vezetők kerülnek ki. Nagyon fontosnak tartjuk az ügyvezetett enterprise architect képzést. Óriási szükség van erre a tudásra, gyakorlatilag mindenütt hiány van a magasan képzett szakemberekből.

MALLÁSZ
JUDIT

Elhatároztuk, hogy egy valódi nonprofit szervezetet hozunk létre. A gondolatot tették követték: nemrégiben megalakult a European CIO Association.

MICHAEL GORRIZ, ELNÖK
EUROCIO ASSOCIATION

CW: Budapesti látogatása összefüggésben van az EuroCIO átalakításával. Mi a módosítás lényege?

M.G.: Az EuroCIO ez ideig olyan hálózat volt, amelyet kereskedelmi szervezetek hoztak létre, és így nem voltunk teljesen semleges helyzetben. Ennek a helyzetnek az Európai Bizottsággal folytatott kapcsolatunkban, tevékenységünkben megvoltak a hátulütői. Éppen ezért elhatároztuk, hogy egy valódi nonprofit szervezetet hozunk létre. A gondolatot tették követték: nemrégiben megalakult a European CIO Association. Egy nonprofit, semleges, egyetlen gyártótól sem függő szervezetről van szó, amely most már képes kifelé képviselni közvetlen tagjai, valamint a nemzeti tagszervezetek véleményét. Más néven fogalmazva: az EuroCIO Association a nemzeti tagszervezetek ernyőszervezete, és így a professzionális IT-menedzsment igazi hangja.

CW: Eddig mely országok csatlakoztak az EuroCIO Associationhoz?

M.G.: Belgium, az Egyesült Királyság, Hollandia, Magyarország, Németország, Olaszország és Svédország már csatlakozott. Szeretnénk, ha minden olyan európai uniós tagország csatlakozna, ahol aktív nemzeti CIO-szervezetek működnek.

CW: Magyarországi látogatásának az átalakuló EuroCIO Association, illetve a magyar szervezet, a VISZ csatlakozása volt az egyetlen célja?

M.G.: A Daimler-csoport CIO-jaként is jöttem Magyarországra. Első alkalommal látogatók a kecskeméti Mercedes-gyárba, ahol a próbagyártás már megindult, minden a terv szerint halad. ▽

Mérsékelt növekedés, visszafogott várakozások

Az IDC részben előzetes adatai alapján a magyar IT-piac a költséget tekintve összességében közel 2 százalékot nöött 2011-ben –, de ez elsősorban néhány nem hagyományos terület teljesítményének köszönhető.

A szolgáltatások és a szoftverek piaca ugyanis – amely korábban a növekedés motorjának számított – tavaly 1-2 százalékkal csökkent, de ezt a hardverpiac feljövő szegmensei, a mobil eszközök, valamint a hálózati eszközök eladásai ellensúlyozták. A hazai PC-piac kétharmadát már a notebookok adják, és érték alapján ugyanekkora volumenű az okostelefonok és táblagépek összesített forgalma is. A hálózati eszközök szegmense mindenekelőtt a szolgáltatók hálózatfejlesztéseinek köszönhetően nőtt, de a vállalatok is több hálózati eszközt vásároltak egységes kommunikációs és adatközpont-fejlesztéseikhez.

– A táblagépek és az okostelefonok globálisan és idehaza is az IT-piac két legdinamikusabban növekvő területét képviselik – mondta Komáromi Zoltán, az IDC Hungary ügyvezetője. – Ez 2012-ben is így lesz. Ugyanakkor az eddig kifejezetten a lakosságot célzó eszközök vállalati környezetben is mind szélesebb körben jelennek meg – a konsumerizáció mellett vállalati hardverbeszerzés útján is. A mobilitásra és felhőszolgáltatásokra épülő új vállalati platform megjelenése globális trend, amely a magyar piacon is érezhető hatását. A globális IT-piacon a technológiában és üzleti modellekben a legerőteljesebb innováció a mobil eszközök és alkalmazások, a felhőszolgáltatások, a mobil adatátvitel, a big data és a social média üzleti alkalmazásainak területein zajlik. Ez a folyamat 2012-ben még inkább felgyorsul és jó eséllyel létrejön egy olyan új technológiai platform, mint amilyen a PC, a kliens- szerver architektúra, a vállalati hálózata-

tok és az Internet együttese volt, és ami 20-25 évig meghatározta az iparág fejlődési irányát. Ennek látjuk első jeleit a magyar piacon is.

Visszatérve a hazai piacra, a tárolóeszközök piaca a nemzetközi trenddel ellentétben tavaly visszaesett Magyarországon. Ez részben a kormányzati beruházások elmaradásával, illetve a meglévő infrastruktúra kapacitástartalékával magyarázható. A pénzügyi és a távközlési szektor 2011-ben is beruházott tárolóeszközökbe, nagy projektek indultak, amelyek folytatódnak idén is. A következő pár évben azonban a multinacionális cégek régiós szinten, többnyire magánfelhőben konszolidálhatják tárolómegoldásait, ami jelentősen befolyásolja majd a lokális piacokat.

IDÉN RÉSPIAC LESZ A CLOUD

A kiforrott hazai ERP-piac tavaly szintén csökkent. Idén itt elsősorban a funkcionalitás bővítésére, egyedi fejlesztések add-on modulokkal való kiváltására irányuló projektek várhatók, egy kisebb verziófrissítési hullámmal együtt.

– Az IT-piac csökkenő tendenciát mutató, klasszikus területein belül is voltak azonban olyanok, amelyek jobban teljesítettek – mutatott rá Komáromi Zoltán. – A szolgáltatások közül az outsourcing-piac például 2,3 százalékkal nőtt, elsősorban a hosting szolgáltatásoknak, valamint a hálózat és desktop kihelyezésnek köszönhetően. Részterületeket érintő kihelyezésekre került sor, amelyek nagyobb rugalmasságot biztosítanak – a több évre szóló, viszonylag merev keretek között kínált outsourcing konstrukciók tavaly sem voltak népszerűek. Ez a trend is a felhőszolgáltatások irányába mutat, de ez a szegmens tavaly még túl kicsi volt, a növekedése nem ennek köszönhető. Idén a felhőszolgáltatások piaca már 30 százalékkal nőhet, de ennél is nagyobb horderejű változás lesz a kínálat markáns bővülése. Egyre több szolgáltató lép piacra és bővíti elsősorban a SaaS-szolgáltatások palettáját, az eddigi kollaborációs és kommunikációs szolgáltatások mellett megjelennek a szolgáltatásként kínált ERP, CRM, DMS és más üzleti alkalmazások. Az infrastruktúrahosting-piac is elmozdul a felhő-közeli, virtualizált, on-demand szolgáltatások irányába. Erre a keresleti ol-

dal is reagálni fog, de dinamikája ellenére a felhőalapú megoldásoké részpiacon marad 2012-ben is.

A vállalati szoftveralkalmazások piacán 2011-ben a CRM területe tüntette ki magát, legalábbis a pénzügyi és a távközlési szektoron belül, újabb projektek idén is itt lesznek elsősorban.

– A BI területén már nem ennyire egyértelmű a kép – tette hozzá az ügyvezető. – A szóba jöhető szervezetek már kiépítették adattárházait, így legfeljebb azok kapacitását, teljesítményét bővíthetik. Tavaly csökkent is ez a piac. Az elemző eszközök és analitikai alkalmazások tavalyi eladásai ezt nem tudták ellensúlyozni. Ugyanakkor vannak a BI-n belül növekvő alkalmazási területek. Ilyen a kinnlevőség- és kockázatkezelés BI-eszközökkel történő támogatása, ismét csak a pénzügyi, távközlési és közmuvesektorban, illetve részben az önkormányzati cégek körében. Feltörekvő területet képviselnek a kapcsolati hálók elemzésére szolgáló eszközök, amelyek az ügyfélérték megállapításában és a piac szegmentálásában, célcsoportok azonosításában jutnak szerephez, de az ilyen projektek még úttörőnek számítanak a hazai piacon.

A virtualizáció ma már Magyarországon sem a nagyvállalatok kiváltsága, a piac tavaly a kvv-k irányában is bővült, és ez várható 2012-ben is.

– Az elmúlt évben egyedül a desktop virtualizáció nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, de korai lenne még leírni – fogalmazott Komáromi. – A cloud és a mobilitás felé forduló vállalatoknak szükségük lesz rá, mivel megkönnyíti és biztonságosabbá teszi a mobil eszközök felügyeletét és használatát. Az elmúlt évben jól teljesített a felügyelt nyomtatási szolgáltatások piaca is, amely rendszerint kevés reflektorfényt kap. A felhőszolgáltatások és a mobilitás felé mutató trend ugyan átforgalmazza a nyomtatási igényeket, de ahol megmarad a papíralapú dokumentumok használata, ott a vállalatok a költséghatékonyabb nyomtatási szolgáltatásokat választják, itt a növekedés 2012-ben is folytatódni fog.

TERVEZÉSI NEHÉZSÉGEK

Az IDC szerint a hazai piacon a vállalatok többsége 2012-re az IT-költségvetés szinten tartását, egy részük a ke-

KOMÁROMI ZOLTÁN

ügyvezető
IDC Hungary

ret szerény növelését tervezi. Utóbbiaknál is kisebb csoportot alkotnak az IT-költségvetés idén visszafogó vállalatok, de ők nagyobb arányú csökkenéssel számolnak.

– A vállalatok az eddigiekben már olyan mértékben korlátozták IT-beruházásaikat, hogy ezen a téren nem igazán maradt mozgástere a további költségcsökkentésnek – fejtette ki Komáromi Zoltán. – Ezért a vezetők figyelme az üzemeltetési költségek felé fordult, jobb hatékonysággal ugyanis itt még forrásokat szabadíthatnak fel. A továbbiakban ez a használat alapú, rugalmas konstrukciónak fog kedvezni. A jelenlegi gazdasági és politikai környezetben azonban olyanok a bizonytalansági tényezők, hogy az IT-költségvetéssel kapcsolatos tervek az év közepére módosulhatnak. A hazai IT-piac egészére kihat az a körülmény is, hogy a hitelforrások szűkössége és az árfolyamkockázat a kvv-kat érinti a legérzékenyebben. Nagy a bizonytalanság a kormányzati IT-projektek körül is, márpedig ez a szektor a magyar IT-piac több mint negyedét adja.

Mindent egybevetve az IDC mérsékelt optimista előrejelzése szerint idén kétszázalékos növekedésre számít a hazai IT-piacon. Készült azonban egy hasonló arányú csökkenést előrevetítő, mérsékelt borúlátó prognózis is – a piacelemző mindkettőt februárban fogja frissíteni. ▽

KIS ENDRE

Szerencsére mára
a vállalatok többsége
tesz lépéseket
a kockázatok
csökkentésére,
illetve a bekövetkező
események okozta károk
enyhítésére.

Csökkentsük a kockázatokat!

Az adatok és IT-erőforrások centralizációja egyértelmű előnyökkel – csökkenő komplexitás, alacsonyabb költségek, fejlett erőforrás-kihasználás stb. – jár, ám, ahogy a mondás is tartja, nem mind arany, ami fénylik...

Két komoly kihívást támaszt a virtualizáció a fizikai szerverektől távolodni vágyó szervezetek számára. Ezekkel mindenképpen foglalkozni kell, ha felelős, átgondolt döntést akarunk hozni a migrációra vonatkozóan.

ERRE FIGYELJÜNK!

Az első kihívást az alkalmazásteljesítmény optimális szinten tartása jelenti. Az elmúlt nagyjából két évtizedben teret nyert, majd kiterjedt a decentralizált számítástechnikai modell, amely trendet elsősorban az indukálta, hogy az IT-erőforrásokat a felhasználók közelében tartásuk. Ennek köszönhetően lehetett a legnagyobb teljesítményt kicsikarni a számítógépekből, munkaállomásokból –, ám az utóbbi néhány év lendületes fejlődésével elérkeztünk arra a pontra, amikor a centralizáció (bizonyos helyzetekben) ismét több előnnyel jár, mint amennyi hátránnyal okoz.

A szerverkonszolidáció azonban egyúttal teljesítményproblémákhoz is vezethet, amelyet nem feltétlenül lehet pusztán a rendelkezésre álló sávszélesség növelésével orvosolni. A késleltetési időket ugyanis nem (vagy csak alig) befolyásolja a megnövelt sávszélesség, a WAN protokollok kialakításából és a fizikai közeg térbeli kiterjedéséből adódóan. Ráadásul a sávszélesség növelése jelentős költségemelkedéssel jár, ami akár megközelítheti – rossz-

szabb esetben meg is haladhatja – a virtualizációval önmagában elért költségcsökkentés szintjét.

Második, megoldandó feladatként említést kell tennünk a megbízhatóság kérdéséről is. A szerverkonszolidációval együtt jár a fizikai hardverek kihasználtságának drámai mértékű megugrása. Voltaképpen ez a lényege a virtualizációnak, a maximum (közelében) „járatos” kiszolgálók révén lehet költséget megtakarítani, például a felesleges hardvervásárlások kiiktatásával. Ekkor azonban egy esetleges hiba jóval több felhasználót is érint, így a virtualizált adatközpontoknak a korábbiakhoz képest sokkal nagyobb rendelkezésre állási időt, azaz megbízhatóságot kell felmutatniuk.

A feladatok tehát adottak: olyan WAN optimalizációs megoldásokat kell találni, amelyek javítják az alkalmazásteljesítményt és az információ folyamatos elérhetőségének, rendelkezésre állásának szintjét.

NEHÉZKESEN HASZNÁLHATÓ ALKALMAZÁSOK

Vitathatatlan, hogy minél távolabb vagyunk az erőforrástól, annál inkább megnő az eléréshez szükséges idő. Nincs ez másként az informatikai infrastruktúrák esetében sem, így a virtualizált adatközpontokra szavazó vállalatoknak szembe kell nézniük azzal a problémával, hogy vagy felhagynak konszolidációs erőfeszítéseikkel, vagy ha

**SZILÁGYI
SZABOLCS**

A virtualizációnak,
a szerver- és
infrastruktúra-
konzolidációnak
– bár megvannak
a maga árnyoldalai
–, azok közel
sem jelentenek
kezelhetetlen
kérdést.

keresztülvizik elképzeléseiket, a felhasználói élmény negatívba fordulása miatt jelentősen romlik a hatékonyság.

Napjainkban még erősebben jelentkezik a probléma, hiszen egyre gyakoribb a nagyméretű e-mail csatolmányok, állományok és a hálózati, illetve webalapú alkalmazások használata. Nem csoda, hogy a rendszergazdák egyre gyakrabban találkoznak a hálózat lassúságára panaszkodó, elégedetlen – és ezért nem elég hatékony – felhasználókkal. Az a kliensszerver alkalmazás, amely a helyi hálózaton akadozás nélkül futott, WAN-ra „ültetve” már jóval gyengébben működhethet (ha egyáltalán működésre bírható); a LAN-on azonnal elvégezhető feladatok az interneten keresztül percnyi hosszúságúra nyúlhatnak.

Ez nemcsak a fizikai távolság megnövekedéséből adódik, hanem az adott hálózat kihasználtságának magasabb szintjéből is. Amíg LAN-on jóval ritkábban adódik torlódás, addig egy mindenki által hozzáférhető közegben értelemszerűen nagyobb terhelés is jelentkezik. Ha a „vonalak” telítettségé válnak (mert például az adott internetszolgáltató ügyfelei közül sokan osztanak meg nagyméretű fájlokat), az általánosan rontja a „külső” hálózat használhatóságát.

A megnövekedő késleltetési idők és a hálózati torlódás mellett pedig egy harmadik probléma is borzolja a kedélyeket: az alkalmazásprotokollok alacsony hatékonysága. Ez magasabb kommunikációs igényt gerjeszt, ami LAN-on keresztül nem feltétlenül jelentkezik problémaként, ám az adatok „vadonba” való kijutásával már jelentősen visszafoghatja a teljesítményt.

WAN-OPTIMALIZÁLÁS

A jelenség régóta létezik, jelentőségét jól mutatja, hogy már 2008-ban is egymilliárd dollárosra becsülték (Enterprise Routers and WAN Optimization Appliances, Infonetics Research) piacát, a Gartner prognózisa szerint pedig évenkénti átlagos 13 százalékos bővüléssel az erre szánt költségek 4,4 milliárd dolláros szintre emelkednek 2014-ig. Noha a piacon minden nagyobb hálózati szereplő jelen van, hárman – a Blue Coat Systems (Blue Coat MACH5), a Riverbed Technologies (Riverbed Optimization System, RiOS) és Cisco Systems (Cisco WAAS) – uralja a szegmenst.

De miből is áll a WAN-optimalizálás? Például az adatfolyamat racionalizálásából, amellyel a TCP-protokoll

használó alkalmazások sávszélesség-igénye az adatduplikációk keresztül jelentősen, akár 60–95 százalékosan is csökkenthető.

A latency, azaz a késleltetés csökkentéséből, amellyel mérsékelhető az adattovábbítás megkezdéséhez szükséges automatikus egyeztetések mértéke. A közkezdvelt vállalati alkalmazások ésszerűsítéséből: az alkalmazásprotokollok megregulázásával jelentősen növelhető például az olyan tevékenységek teljesítménye, mint a file-megosztás, az Exchange használata, a web és az adatbázisok elérése, csoportmunka-környezetek használata, ERP-alkalmazások – és a sor még sokáig folytatható.

Mindezt az említett vendorok többnyire a lehető legegyszerűbben kínálják ügyfeleiknek, akik szó szerint alig néhány perc alatt juthatnak hozzá a WAN-optimalizálás előnyeikhez. A forgalom és az egyes csomópontok automatikus felméréseivel, a kliensek, szerverek és routerek konfigurálásának szükségtelenségével nagymértékben felgyorsítható a folyamat.

VIRTUALIZÁCIÓ ÉS MEGBÍZHATÓSÁG

A Fibre Channel Industry Association 2010-es kutatása szerint az Egyesült Államokban egy, a mainstream ipari szektorok valamelyikében tevékenykedő vállalat egyórás leállása dollármilliókban mérhető költséget jelent. A brókercégek átlagosan közel 8 millió zöldhasút vesztenek 60 perc alatt, a hitelkártya-tranzakciókat feldolgozó szervezetek és az energiafejlesztéssel-továbbítással foglalkozó cégek közel 3 millió dolláros, a gyártóipar pedig átlagosan 1,6 millió dolláros költségekkel kénytelen számolni. Ezek az összegek pedig csak nőnek, ahogy a világ egyre nagyobb mértékben támaszkodik az informatikai infrastruktúrára. Ha tehát baj van, az nagyon komoly veszteségeket okozhat az üzletmenetben. Ezért értelemszerűen törekedni kell az adatvesztésből és sérülésből következő leállások lehető legminimálisabbra szorítására.

Voltaképp kijelenthető, hogy a katasztrófa-helyreállítás és üzletfolytonosság biztosítása nem választható lehetőség, amire kellő erőforrások birtokában áldozni lehet, hanem megkerülhetetlen szükségszerűség. Ezek a feladatok a tavalyi fukushimai katasztrófasorozat – a víz alatti földrendés okozta szökőár, illetve az ennek nyomán bekövetkezett atomerőmű-

meghibásodás –, no meg a thaiföldi merevlemez-gyártást tönkretévő áradások tükrében különösen aktuálisak.

Szerencsére mára a vállalatok többsége tesz lépéseket a kockázatok csökkentésére, illetve a bekövetkező események okozta károk enyhítésére. Az adatvédelem tekintetében a biztonsági mentések (backup) készítése dominál; napjainkban egyre többen alkalmazzák a szofisztikált megoldásokat. Ilyenek például a szinkron és aszinkron adatreplikáció és a távoli site-ok folyamatos adatvédelme (continuous data protection, CDP).

WAN-OPTIMALIZÁLÁS – ÚJRA

Itt lép a képbe ismét a már említett technika, amely nemcsak javítja a virtualizált környezetben futó alkalmazások teljesítményét, de támogatást is nyújt az üzletfolytonosság-fenntartás számára. A biztonsági mentési és helyreállítási stratégiák megkövetelik az offsite adatreplikációt, ám ha a WAN nem képes támogatni ennek forgalmát, az igen megnehezíti vagy el is lehetetleníti a feladat végrehajtását. Az adatmentés és visszaállítás jelentette forgalom korábban már ismeretett „forgalmi dugókat” okozhat, amiből kifolyólag utóbbi esetben elhúzódnak a helyreállítás, előbbi során pedig létfontosságú adatok válhatnak el nem mentetté.

Végül még egy fontos dolgot nem szabad elfelejteni. A backup folyamatokra szánt sávszélesség növelésével igencsak elszaladhatnak a költségek: az adatmentéssel kapcsolatos kiadások harmada közvetlenül a sávszélesség bérléséből származik. WAN-optimalizálás révén nemcsak a feladat gyorsabb végrehajtása érhető el, hanem a költségek megszaladásának megelőzésére is lehetőség nyílik.

Látható tehát, hogy a virtualizációnak, a szerver- és infrastruktúra-konzolidációnak bár megvannak a maga árnyoldalai, azok közel sem jelentenek kezelhetetlen kérdést. WAN-optimalizálással hatékonyan eliminálható a virtualizált alkalmazások teljesítményproblémája, és ellenőrzés alatt tarthatók a megbízhatósággal kapcsolatos kihívások. Emellett a már jól ismert előnyök – költségta-
karékoság, könnyebb adminisztráció, az erőforrások jobb kihasználása – is megmaradnak. A CIO-knak „csupán” azt kell szem előtt tartani, hogy a migrációt mindig körültekintő tervezésnek kell megelőznie. ▽

Variációk egy témára - egy kézből

Napjainkban az IT-outsourcing hallatán még mindig sok döntéshozó az IT-infrastuktúra outsourcingra gondol, pedig ennél jóval szélesebb az informatikához kapcsolódó, kiszervezhető tevékenységek skálája. A Mortoff Informatikai Tanácsadó és Szolgáltató Kft. 2002 óta nyújt üzleti és informatikai tanácsadási szolgáltatásokat, illetve komplex informatikai megoldásokat a célok és feladatok megfogalmazásától a javaslatok megvalósításáig, rugalmasságával, valamint az igények gyors kiszolgálásával az utóbbi években sikeresen nyert teret az IT-piacon.

KOMPETENCIA-OUTSOURCING

A gyorsan változó üzleti igények komoly kihívások elé állítják a cégeken belül működő informatikai szervezeteiket, ugyanis az informatikai kompetencia kiépítése és a folyamatosan változó igényeknek megfelelő szinten tartása igen költséges és bonyolult feladat. A Mortoff azt tapasztalja, hogy

egyre gyakrabban fordulnak a cégek a kompetencia-outsourcing felé, aminek elsődleges hajtóereje a költségcsökkentési igény. Kézenfekvő megoldás az iparban már jól ismert JIT (Just In Time) elv: akkor legyen ott a kompetencia, amikor kell, és annyi, amennyi kell, a cégek ne „raktározzanak” költségesen egyes kompetenciákat.

SZOFTVERFEJLESZTÉS OUTSOURCING

Módszertanok, platformok, programozási nyelvek, adatbázismotorok, alkalmazásszerverek. Hosszan sorolhatnánk azokat a fogalmakat, amelyek jól kell ismerni annak, aki szoftverfejlesztéssel foglalkozik. Ha ehhez még számba vesszük, hogy e kompetenciák megismerése mellett ezek naprakészen tartása is igen költséges feladat, már látható, hogy a szoftverfejlesztés házon belüli működtetése milyen problémákat vet fel a szervezet életében. Ha a cég úgy dönt, hogy inkább az alapvető üzleti feladataira koncent-

rál, akkor fontos számára, hogy az üzlethez szükséges minden feltétel rendelkezésre álljon. Egyre több cég jön rá arra, hogy a szoftverfejlesztés is kiszervezhető szolgáltatás. A Mortoff minden esetben átlátható partneri kapcsolatra törekszik, ahol valós üzleti igények alapján készíti el a megoldásokat, az ügyfél telephelyére kihelyezett komplett projektmegvalósítástól a cloudban történő szolgáltatásig.

TESZTELÉS-OUTSOURCING

Talán a legkevésbé ismert IT-outsourcing terület a tesztelés annak ellenére, hogy a szoftverfejlesztés vagy integrációs projektek egyik kulcsfontosságú feladata. Ezt igazolja, hogy egyre erősebb a szakterületért felelős nemzetközi szervezet és a hozzá tartozó tanúsítási rendszer. Mégis, amíg a technológiák és módszertanok folyamatosan fejlődnek, a szoftverminőségre sajnos ugyanez nem mondható el. Számos hazai cégnél találunk házon belül szoftverfejlesztést, de a töredé-

kénél sem lehet megalapozott tesztelésről beszélni. Ennek oka a nehezebben beszerezhető tudás, valamint hogy ez a terület kevésbé népszerű ágazata az IT-nek. A Mortoff ezért kínálja tesztelési szolgáltatásait független tesztközpontként, melyhez a közel 10 éves tesztelési piacon való jelenléte jó alapot biztosít.

VALÓBAN OLCSÓBB AZ OUTSOURCING?

Az elmúlt pár évben a kiszervezés kapott hideget és meleget egyaránt. Voltak, vannak és mindig is lesznek ellenzői, de az kijelenthető, hogy ha egy kiszervezési projekt jól van előkészítve és a valós kihívásokra jó megoldás születik, akkor olcsóbb tud lenni az erőforrások házon belül tartásánál.

Bár az outsourcing modell rövid távon is nyújt előnyt, igazi haszna a hosszabb távú együttműködés során jelentkezik. A számok mellett a legfontosabb a partneri viszony kialakítása a két fél között.

A Mortoff már az outsourcing-döntés előkészítésében is támogatja partnereit, és csak olyan javaslatot ad, amit ha kell, képes is megvalósítani és hosszú távon támogatni. ■

Felhők között a teljesítmény és a megbízhatóság **kritikus**

syslog-ng log server

A világ első HSRL naplózó technológiája

HIGH-SPEED RELIABLE LOGGING

- több mint 650.000 üzenet másodpercenként
- megbízható továbbítás és tárolás
- üzenetvesztés nélkül

Tudjon meg
többet a termékről,
és töltsse le
a syslog-ng
próbaverzióját.

Áthelyezett szoftverfejlesztés

A CIO-k annak érdekében, hogy csökkentsék a költségeket, hatékonyságot érjenek el és kezeljék a specifikus képzettségek házon belüli hiányát, 2012-ben mindinkább kiszervezik üzleti tevékenységük egy részét.

I dén számos változás áll be az outsourcing iparágban az Outsourcing Szakértők Nemzeti Szervezete (IAOP – International Association of Outsourcing Professionals) szerint, azonban a bizonytalan gazdasági és politikai helyzet mindenképpen hatással lesz a szektorra. Világszerte egyre többen választják a *nearshoringot*, a tevékenységeiket kiszervezni vágyó vállalatok városokban gondolkodnak, illetve Afrika is szeretne magának szeletet a piacból – olvasható a Global Services Media kimutatásában.

NEARSHORING AZ ÚJ OFFSHORING

Az outsourcing terjedése a globalizáció egyik egyenes következménye volt: a határok elmosódtak, az alkalmazottaknak és a munkaadóknak már nem volt szükséges ugyanazon a helyen, mi több, ugyanazon a kontinensen tartózkodniuk. A szoftverfejlesztés kiszervezésének fő célpontjaivá az amerikai és a nyugat-európai cégek számára India, Vietnam, Fülöp-szigetek, Kína és a kelet-európai országok váltak, mivel ezekben a térségekben kapták meg a legalacsonyabb áron – elméletileg – a legmagasabb minőséget.

Ugyanakkor mára már más aspektusok is komoly szerepet játszanak, amikor egy cég a megfelelő outsourcing helyszínt keresi. De ha meg is találja az ideális országot, ahol olcsón jut magas minőséghez, amennyiben az adott országban instabilitás tapasztalható, annak az üzlet látja kárát.

Ezen a téren mindmáig India vezet: a munkaerő olcsó, fejlett a munkamo-

rál, az angol nyelv elterjedt, kiváló az infrastruktúra, stabil a politikai helyzet, a törvények és szabályozások pedig kedveznek a befektetőknek. Közép-Kelet és Afrika az outsourcing-ipar viszonylag új szereplőinek számítanak. A régió jövőbeli növekedési lehetőségei, az angolnyelv-használat és az azonos időzóna megfelelő nearshoring lehetőségeket kínál Európa számára. Az utóbbi időben azonban – főként a kialakult politikai helyzet miatt – egyre több cég hagyta ott főként az észak-afrikai infoparkokat, és nézett másutt szoftverfejlesztési lehetőségek után.

A jövőben az amerikai cégek számára egyre inkább előtérbe kerülnek a közeli (latin-amerikai és dél-amerikai) országok, míg a továbbra is Távol-Keletre tekintő ügyfelek mindinkább várost választanak: noha bizonyos makrofaktorok – pénzügyi vagy kockázati – az adott ország egészére jellemzőek, akadnak fontos kritériumok, amelyek jelentősen eltérhetnek egy-egy adott országban város és város között.

KÍNAI VÁROSOK AZ IT-KISZERVEZÉS ÉLÉN?

Kínában az elmúlt időszakban több mint 20 város vált outsourcing központtá – mondja az Everest Group felmérése. Peking továbbra is előkelő helyet foglal el Japánhoz és Koreához való közelsége, valamint az ebből adódó nyelvi előnyök miatt, míg Sanghaj az angol nyelvnek köszönhetően globális központnak számít. Napjainkban azonban egyre több IT-vezető tekint a nagyvárosokon túl, és másodvonalbeli városokba szervezi a munkát – ilyenek Csengdu, Kuangcsou vagy Dalian.

Ellentétben a többi offshore ország másodvonalbeli városával, Kínában a hasonló települések már megfelelően kiépített infrastruktúrával rendelkeznek, többek között infoparkokkal és megbízható telekommunikációs szolgáltatásokkal. Akár 20 százalékkal is olcsóbb lehet a kiszervezés ezekben a városokban, azonban előbb-utóbb kiütközhetnek a nyelvi nehézségek, és a szakemberek kisebb választékából lehet csak meríteni.

Jelenleg Kína a harmadik legnépszerűbb outsourcing-ország India és a Fülöp-szigetek után. Minden hátránya dacára Kínában az outsourcing területén 25 százalékos növekedés várható az elkövetkezendő 3 évben – köszönhetően a kormányzati támogatottságnak. Az Everest számításai szerint azoknak az IT-vezetőknek, akik spórolni szeretnének a költségeken, Kína még az elkövetkezendő 13 évben is vonzó célpont marad: évente közel 6 millió friss diplomás kerül ki az egyetemekről, és ez folyamatos fejlődést garantál a térségben.

löp-szigetek után. Minden hátránya dacára Kínában az outsourcing területén 25 százalékos növekedés várható az elkövetkezendő 3 évben – köszönhetően a kormányzati támogatottságnak. Az Everest számításai szerint azoknak az IT-vezetőknek, akik spórolni szeretnének a költségeken, Kína még az elkövetkezendő 13 évben is vonzó célpont marad: évente közel 6 millió friss diplomás kerül ki az egyetemekről, és ez folyamatos fejlődést garantál a térségben.

ÉLET AZ EU-N KÍVÜL

A nyugat-európai fejlett országok nagyobb IT-vállalatai gyakran szervezik ki szoftverfejlesztéseiket közép- és kelet-európai országokba, így Magyarországra is – elsősorban költségcsökkentés céljából.

Az outsourcing nem általános gyógy mód gazdasági bajok esetén.

Ami Kelet-Európát illeti, nagyságrendileg Ukrajna, Románia, Fehéroroszország és Oroszország az outsourcing-piac legnagyobb játékosai: több mint 500 szoftverfejlesztő cég található a térségben – állítja a GoalEurope belső kutatása. Jól látható, hogy az EU-n kívüli államok népszerűbbek, mivel egy szoftverfejlesztési központ kiépítése ezekben az országokban jóval olcsóbb.

Ukrajna és Fehéroroszország mellett a két volt jugoszláviai tagállam, Szerbia és Horvátország is a kedvelt célpontok közé tartozik, kis mérete ellenére Moldova szintén népszerű.

Remek példa arra, miért nyert teret Kelet-Európa Indiával szemben: az ukrán Ciklumnál a .Net és Java-fejlesztők bére 2–4 százalékkal emelkedett 2011-ben, míg Indiában ugyanez 12 százalék volt. A nyugati országok szemszögéből

nézve még a volt szovjet tagállamok infrastruktúrája is megfelelőnek tekinthető; a bérezés tekintetében ráadásul itt sem történt olyan fejlődés, mint más területeken. Noha a megkötött üzletek mindenképpen kisebbek, mint Indiában, várhatóan a jövőben továbbra is nagy igény mutatkozik majd a kelet-európai szakemberekre.

Európa természetesen nem tud versenyre kelni az olgyan offshore célpontokkal, mint India vagy a Fülöp-szigetek – a költségek tekintetében, de ha az innováció vagy a csúcsmínőségű technológiai megoldásokról van szó, akkor gyakran a régió az első választás.

Ennek egyik oka, hogy Európában (főként keleten) az oktatásnak köszönhetően kellő mennyiségben állnak rendelkezésre kiváló szakemberek, egyes felmérések szerint számuk soha nem volt még ekkora. A beszélt nyelvek aránya is döntő tényezőnek bizonyul; talán egyetlen régióban sem található olyan cégek, ahol egyszerre 6-7 nyelvet is beszélnek.

Az IT Sourcing Europe Survey adatai szerint Magyarország szintén vonzó nearshore ország, mivel „érett BPO-piac van, erős HR0-fókusszal”. A szoftverfejlesztésre és tesztelésre specializálódott Budapest 2010-ben az offshore/nearshore outsourcing 25 legbiztonságosabb városának listáján az előkelő 7. helyet foglalta el az European IT Outsourcing Intelligence Report szerint.

MOBILESZKÖZÖK ÉS AZ OUTSOURCING

– Az okostelefonok és a táblagépek terjedése abban az esetben növeli majd az outsource szolgáltatás bővülését, ha magának a piacnak a bővülését is jelentik – mondta Fazekas János, a Mortoff Informatikai Tanácsadó és Szolgáltató Kft. divízióvezetője. – Az outsource-ban fejlesztett üzleti alkalmazások alapvetően szerverkörnyezetben futnak, ehhez kapcsolódhatnak mobil interface-ek. Az még kérdés, hogy ki fogja szállítani ezeket a megoldásokat: az, aki az üzleti alkalmazásokat, egy harmadik szállító, vagy éppen a megrendelő fejlesztési részlege – vélekedett Fazekas János.

Tény, hogy ezen eszközök népszerűbbé válása fontossá teszi a mobiladaptációt és a mobilmegoldásokat a szoftverfejlesztő ipar számára is. A szoftverfejlesztés ennek megfelelően kétféle fog válni: a kihelyezett esetek 70%-ában általános szoftverfejlesztés, 30%-ban pedig speciális feladatok elvégzése zajlik majd. Az ügyfelek előnyben részesítik a kisebb szerződéseket, hogy

SÓS ÉVA

csökkentsék a kockázatot és növeljék a kontrollt. A szolgáltatóknak pedig jobban oda kell majd figyelniük a közvetlen kapcsolatra az ügyfelekkel, és jobban meg kell érteniük az adott vállalatok működését ahhoz, hogy megfeleljenek az igényeknek.

KISZERVEZÉS ITTHON

Mégis, idehaza nemcsak a szoftverfejlesztést nem szervezik ki szívesen, de önmagában az outsourcing sem tombol. A Bellresearch felmérése szerint a visszatartó tényezők között első helyen a felismert szükség hiánya áll. Hogy milyen esetekben merül fel mégis igény a kiszervezett szoftverfejlesztésre – egyedi szoftvert fejlesztet valaki, vagy terméket, amit el akar adni? A hazai tapasztalat az, hogy a megrendelők korántsem a szoftver jellege miatt választják az outsourcing fejlesztést. „Inkább arról van szó, hogy a cégek nem akarják a fejlesztési kompetenciát saját házon belül kiépíteni vagy fenntartani – válaszolta Fazekas János. A fejlesztői kompetencia ugyanis költséges, ráadásul folyamatos fejlesztést igényel, ez pedig nem térül meg olyan cégeknél, ahol nincs folyamatos fejlesztési igény. – Jellemző eset, hogy meglévő – akár saját, akár külső fejlesztő által elkészített – szoftve-

rek továbbfejlesztésére választják az outsourcing fejlesztési szolgáltatást, de akár egy teljesen új szoftver elkészítését is outsourcing-olják. A megrendelő számára fontos, hogy a szoftver használati joga mellett a továbbfejlesztési, értékesítési jog is nála legyen, hiszen termék esetén így biztosítja, hogy ne váljon konkurenciává az outsourcing cég, saját fejlesztések esetén pedig a szállítói függelenség a motiváció. Az outsourcing-ra az is jellemző eset, hogy az adott vállalat nem emelheti a létszámot vagy a felvételi procedúra hosszadalmas, viszont erőforrás, megoldás gyorsan kell –, ilyenkor is szívesen veszik igénybe az outsourcing szolgáltatást” – tette hozzá.

– Romániában is hasonló a helyzet, miszerint a kiszervezett szoftverfejlesztés iránti kereslet általában a fejlesztőhiány generálja: a cégek vagy egyáltalán nem találnak megfelelő fejlesztőket, vagy csak túl drágán – mondta Boér Botond, a romániai székhelyű AMBO ügyvezető igazgatója. Projektjeik 75%-a eladásra készül: „Általában partnereink sikeres termékeinek továbbfejlesztését végesszük, de új termékek iránt is van igény.”

NEM AZ A FONTOS, HOGY KIÉ

A Mortoff tapasztalata szerint a szoftverfejlesztési metodikák közül ideha-

za az agilis módszertan népszerű. Ez azonban nem csodaszor, „csak” egy eszköz a sikeres projektek lebonyolításához – figyelmeztetett Fazekas János: „A módszertan megválasztása a projektkörnyezet függvénye, amibe a megrendelő cég működése is beletartozik.” Napjainkban leginkább a módszertanok mixe jellemző, amely a megfelelő best-practice-szel ötvözve eredményez sikeres projekteket –, de ennek mértéke nagyban függ magától a megrendelőtől is.

Tévhit, hogy az ügyfél úgy tarthatja meg kontrollját az outsourcing cég felett, ha saját módszertana alapján dolgoztat – ehhez mégis sokan ragaszkodnak, leginkább Nyugaton. A főként német, osztrák és svájci piacokra fejlesztő AMBO tapasztalata az, hogy a projektmanagementet az ügyfél biztosítja a legtöbb esetben, és ők határozzák meg a követendő módszertant is – mely általában SCRUM, de lehet RUP is.

A Mortoff szakembere szerint leginkább nem a munkamódszer „tulajdonlása” a kérdés, hanem hogy az adott feladatra alkalmas-e a módszertan vagy nem. „Ha úgy látjuk, hogy az adott módszertan nem megfelelő, akkor azt jelezzük az ügyfélnek, ha kell, akkor a megrendelővel közösen dolgozzuk ki és vezetjük be az újat.”

LÉNYEG A RÉSZLETEKBEN

A hazai outsourcing-piacon jellemzően a Java, .Net platform, C és a C++ programozási nyelvek a legelterjedtebbek, míg az AMBO szerint a román outsourcing cégeknek érdemes még a Delphi és a PHP programnyelveket is a kínálatba tenni. Ám mindig akad ügyfél, akinek egészen speciális igénye van – neki az alapos, rugalmas és gyors outsourcer partner jöhet számításba. Ha megfelelő partnert talál a megrendelő és valóban érdemes volt kiszervezni az adott tevékenységet, a költségsökkentő hatás is jelentkezik.

Ehhez persze érdemes átnézni az elszámolási lehetőségeket. A *fixed-price* jellegű elszámolás általában a jó előre definiálható projektek esetén valószínűsíthető meg. Ha a megrendelői oldalon az igények homályosak, magas a kockázat, akkor mindkét fél számára előnyösebb a *time&material* elszámolás. Sajnos ma még az az általános gondolkodás, hogy bár nem tudja pontosan mit is akar az ügyfél, a legolcsóbb ajánlatot fogadja el, bízva abban, hogy akkor a szállító majd a vállalt összegért le is szállítja amit szeretne. Ez a gyakorlatban azonban nem így működik: a beszállító addig nyújtózkodik, amíg a takarója ér, gyakran viszont ez az összeg nem elég ahhoz, hogy az ügyfél által elvárt rendszer elkészüljön, sikerről tehát nem beszélhetünk.

Az outsourcingot kínáló cégek a piacon elfoglalt helyzetükből származó potenciáljuk miatt olyan költséghatékony megoldásokat képesek biztosítani, amelyek előnyei más konstrukciókban nem lennének elérhetők. Ezért a szervezetek 2012-ben a korábbiaknál is erőteljesebben fogják stratégiai eszközként alkalmazni a kiszervezést annak érdekében, hogy a válság és a piaci verseny által támasztott kihívásokra gyorsan és hatékonyan reagáljanak. Csoda azonban ettől még nem várható, az outsourcing nem általános gyógy mód gazdasági bajok esetén.

Az outsourcing a megrendelő számára akkor hozza a legtöbb előnyt, ha az együttműködés hosszú távú, ezért fontos a megfelelő partner kiválasztása. A kiválasztás folyamán érdemes a céget és az ott dolgozó embereket is megismerni. Nemcsak a stabil pénzügyi háttér, de az adott cég kultúrája is fontos. Optimális, ha az outsourcing partner cégkultúrája hasonló a megrendelőjéhez, hiszen ne felejtjük el, hogy a projekteket közösen kell sikerre vinni! Mégis a legfontosabb, hogy olyan partnert kell választani, akiben a megrendelő megbízik. Sok konfliktushelyzettől, fölösleges leterheltségtől és többletköltségtől kímélheti meg magát a megrendelő. ▽

VERSENYBEN NYUGATTAL ÉS KELETTEL

A MultiSoft Kft. 1991-es alapítása óta készít szoftvereket neves multinacionális vállalatoknak. Ügyfelei között olyan cég is található, amely egy üzletág teljes szoftverfejlesztését magyar partneréhez helyezte ki.

– Szigorú minőségi követelményeknek eleget tevő, komplett szoftverterméket adunk át, az esetek többségében a fejlesztés mellett a tervezés és a tesztelés is nálunk történik, elkészítjük a dokumentációt és a támogatást is mi adjuk – mondta Kelemen Gábor, a MultiSoft ügyvezető igazgatója. – A projekteket a megbízó részéről rendszerint egy kapcsolattartó felügyeli, aki például a költségvetést, a határidőket és a dokumentációt is jóváhagyja, de a folyamat részleteibe nem szól bele. Szakembereink a napi munka során közvetlenül kommunikálnak a megbízónál dolgozó kollégákkal, esetenként annak ügyfeleivel is. Partnerként mindebben jobb minőséget és nagyobb megbízhatóságot garantálunk megbízónknak, mint a helyi szállítók.

Az ügyvezető szerint a vállalatoknak mindenképp érdemes mérlegelniük a szoftverfejlesztés

tés kihelyezését, ha az nélkülözhetetlen ugyan, de nem tartozik az alaptevékenységek közé, illetve nem kívánják a fejlesztéshez köthető humán és tárgyi erőforrások menedzselésével foglalkozni.

– A kihelyezett szoftverfejlesztés terén mindinkább előtérbe kerül a vizesés-modellt felváltó agilis módszertan, míg a programozási nyelvek közül továbbra is a .Net, a C#, a C++, a Java és az Objective-C számít a legelterjedtebbnek – adott rövid piaci áttekintést Kelemen Gábor. – A szolgáltatói díjak általában óra- vagy napi-díj alapúak, és mindig az adott országra jellemző bérekkel összhangban állapítják meg őket. A legnagyobb outsourcing központok Indiában működnek, de a kommunikációs nehézségeket és az elkészült termékek minőségét tekintve nem biztos, hogy az oda kihelyezett szoftverfejlesztési projektek valóban megtérülnek.

KELEMEN GÁBOR
ügyvezető igazgató, MultiSoft

MALLÁSZ
JUDIT

Felelős vállalatok

Az infokommunikációs szektor nagyvállalatainál már az egész világon széles körben elterjedt a felelősségvállalásról szóló jelentés készítése. A jogszabályi és üzleti-etikai követelményeken túl az ICT-szektor szereplői üzleti szempontból is érdekeltek a fenntarthatósági kérdésekben.

A Pro Progressio Alapítvány hidat jelent a gazdasági élet és a felsőoktatás között.

PAKUCS JÁNOS

elnök
Pro Progressio
Alapítvány

Tavaly a világ vezető vállalatai körében bevett gyakorlattá vált, hogy a pénzügyi eredményeik mellett a vállalati felelősségvállalásokról (CR, corporate responsibility) is jelentést adnak ki – állapítja meg a KPMG nemzetközi kutatása, amely a Global Fortune listáján legjobban szereplő 250 vállalatnak, továbbá 34 ország 100 legnagyobb bevételű cégének, azaz több mint 3400 vállalatnak a jelentései alapján vizsgálta a jelentéskészítés trendjeit. A KPMG háromévente készíti el tanulmányát.

A felmérésből kiderül, hogy a vezető cégek 95 százaléka, és a vizsgált országok legnagyobb vállalatainak 64 százaléka készít CR-jelentést. Utóbbi 11 százalékos növekedést jelent a 2008-as adatokhoz képest. Azok az országok, amelyek 2008-ban is vezették a jelentéskészítési statisztikát, továbbra is meghatározók: ma már az Egyesült Királyság vállalatainak 100 százaléka, míg a japán cégek 99 százaléka publikál CR-jelentést.

A Global Fortune 250-es vállalatok csaknem fele nyilatkozott arról, hogy pénzügyi értéket is termel CR-tevékenységei révén. Ez egyrészt a CR-tevékenységek hírnévre, márkára gyakorolt pozitív hatásának, másrészt a környezet- és társadalomtudatos gondolkodás innovatív és költségsökkentő hatásának köszönhető.

A Global Reporting Initiative (GRI) fenntarthatósági jelentéskészítés irányelveit a Global Fortune 250-es vállalatok 80 százaléka, a vizsgált országok legnagyobb vállalatainak 69 százaléka használja. Ezáltal a GRI gyakorlatilag jelentési szabványná vált – állapítja meg a KPMG. Szintén figyelemre méltó, hogy a Global Fortune 250-es vállalatok 46 százaléka, míg a vizsgált 34 ország legnagyobb vállalatainak 38 százaléka tanúsítókkal vizsgálhatja felül jelentéseit.

ÁLTALÁNOS HAZAI GYAKORLAT

A Magyarországon működő 100 legnagyobb vállalat 70 százaléka jelent CR-tevékenységéről. Az elkészített anya-

gok 38 százaléka csak globális jelentés, 39 százaléka csak különálló helyi CR-jelentés; 7 százaléka helyi CR- és éves jelentés formájában, 15 százaléka az éves jelentés részeként mutatja be a nem pénzügyi teljesítményt. CR-jelentést jellemzően a nagy, kevés szereplős, szabályozott iparágak szereplői készítik, ugyanakkor a meghatározó gazdasági teljesítőképességű, környezeti és társadalmi hatású iparágak (például kereskedelem, közlekedés, szállítás) egyelőre elmaradást mutatnak.

A magyarországi vállalatok mintegy 20 százaléka már évek óta jelent. Emellett az utóbbi időben megjelentek új, helyi szinten jelentő cégek is, elsődlegesen a pénzügyi szolgáltatók és a termelő vállalatok körében. A jelentéskészítés főbb motivációi továbbra is a hírnév és a márka javítása, az etikai megfontolások és a munkatársak motiválása. A GRI itthon is a legelterjedtebb nemzetközi jelentéskészítési szabvány, amit a vállalatok több mint kétharmada alkalmaz.

Magyarországon egyelőre kevés olyan vállalat van, amely a pénzügyi és nem pénzügyi jelentését egységesen, integráltan készíti el. „Az integrált jelentéskészítési folyamat nálunk elsődlegesen arra korlátozódik, hogy az éves jelentésben megjelenjenek környezeti vagy adományozásra vonatkozó információk, illetve az éves jelentés részét képezi a CR/fenntarthatósági jelentés. Külső kontrollt a jelentést készítő vállalatok harmada vesz igénybe. Noha a tanúsításnak is megvan a nemzetközi szabványai, azokat Magyarországon csak ritkán alkalmazzák” – mutatott rá Szabó István, a KPMG menedzsere, a kutatás magyarországi vezetője.

ICT: PROAKTÍV SEKTOR

Az ICT-szektor mind globálisan, mind helyi szinten a vezető szektorok között van a jelentéskészítési gyakorlat elterjedtség szempontjából. Ez leginkább arra vezethető vissza, hogy nagy nemzetközi vállalatokról van szó, amelyeknek – világszerte és tőzsdei érdekeltségeik miatt – meg kell felelniük a jog-

szabályi és üzleti-etikai követelményeknek. Mindezen túl az ICT-szektor vállalatai üzleti szempontból is érdekeltek a fenntarthatósági kérdésekben, hiszen megoldásaikkal például mérsékelhető az utazással járó környezetterhelés. Nem elhanyagolható szempont az sem, hogy a telekommunikációs igények növekedése nyomán megnő az energiafelhasználás; így a szektor cégeinek nagy hangsúlyt kell fektetni arra, hogy működésükben az energiafelhasználás szempontjából is a legmodernebb technológiákat (például a megújuló energiákat) alkalmazzák.

Magyarországon a 100 legjelentősebb vállalat között szereplő mindhárom távközlési szolgáltató ad ki jelentést. A Magyar Telekom, a Telenor és a Vodafone a különálló fenntarthatósági/CR-jelentésen túl a weboldalán is közöl információt. Egyikük éves jelentésében is tesz említést fenntarthatósági tevékenységéről. „E gyakorlat továbbfejlesztése azért kiemelten fontos, hogy az egyik legfőbb érintett csoport, a tulajdonosok, befektetők köre részletes, megbízható információkat kapjon a vállalat teljes működéséről” – hívta fel a figyelmet Szabó István.

A KPMG felméréséből az is kiderül, hogy a három hazai telekommunikációs szolgáltató a nemzetközi téren is legelterjedtebb jelentéskészítési útmutatást, a GRI G3-at követi, egyikük A+, a másik kettő B alkalmazási szinten.

„A belső kontrollkörnyezetben alkalmazott technikák (kijelölt menedzsmenttag, dokumentált jelen-

LOVASTERÁPIA ÉS BÁBELŐADÁS

Négy száz dolgozó mintegy 10 millió forint értékben, összesen 4000 munkaórát töltött önkéntességgel a Vodafone Magyarországnál 2010 novembere és 2011 decembere között. A tevékenységek között szerepelt a Paci Doki Alapítvány kommunikációs tervének elkészítése, egy bábelőadás a Szentesi Gyermekotthonban, valamint egy vízvezeték csatorna építése a Budaörsi Állatmenhelyen. A Vodafone házon belül 2010 óta működteti önkéntes közösségét. A kezdeményezés keretében minden dolgozó negyedévente egy munkanapot az önkéntességnek szentelhet. Ehhez a vállalat egyéni pályázatoknál 100 ezer forint, legalább 3 fős csoportoknál pedig összesen akár 400 ezer forint támogatással járul hozzá.

A Vodafone Magyarország társadalmi felelősségvállalás programjait három pillérré építi. Ezek a közösségek segítése, a hátrányos helyzetűek oktatása, a közbiztonság növelése.

KILÉPÉS AZ ORSZÁGHATÁROKON

A BalaBitnél úgy gondolkoznak, hogy egy vállalat felelősen legfeljebb egy vagy két társadalmi célt karolhat fel. Ennek megfelelően – a vállalati stratégiával összhangban – az informatikát és az oktatást választották. A kezdeti, ad hoc lépéseket követően közel 10 éve építik az informatikai felsőoktatás támogatására létrehozott Campus programjukat, amely mára a cég CSR-stratégiájának alappillére jelent. Az elmúlt két évben a Campus program keretében anyagi és tárgyi formában egyaránt támogattak felsőoktatási intézményeket, hallgatói szervezeteket, egyetemi rendezvényeket és tanulmányi versenyeket.

A másik fő pillér az Open Academy, amit 2011-ben az élethosszig tartó tanulás jegyében indítottak útjára. Ennek keretében egy év alatt Budapesten és Veszprémben összesen ezer gyakorló szakember vehetett részt a Balabit ingyenes tréningjein. Idén hangsúlyt fektetnek az Open Academy továbbfejlesztésére. Emellett tervezik az eddig csak itthon szervezett Campus program kiterjesztését Európa más országaira is.

téskészítési folyamat, támogató informatikai rendszer] területén további fejlődés szükséges, különösen azért, hogy a vállalatok minden lényeges entitásáról megbízható információk álljanak elő. A megfelelő külső kontroll kiemelten fontos a hitelesség javítása szempontjából, ezért ezen a téren további fejlődés várható az ICT-szektorban. Azt várjuk, hogy a szektorra jellemző proaktivitás más

szektorok vezető vállalataira is pozitív hatást gyakorol, és kötelező szabályozás hiányában is tovább fejlődik a vezető vállalatok fenntarthatósági és átláthatósági gyakorlata” – fogalmazott Szabó István.

HÍD A GAZDASÁGI ÉLET ÉS A FELSŐOKTATÁS KÖZÖTT

A hazai köz- és felsőoktatás, valamint a tudományos kutatás ügye iránt elkötelezett, az ilyen irányú felelősségvállalásban kiemelkedő szerepet játszó magán és jogi személyiségek elismerésére 2000-ben állami díjat alapítottak. A Kármán Tódor-díjat 2011-ben *Charles Simonyi*, az Ericsson Magyarország, a MOL, az NI Hungary és a Pro Progressio Alapítvány vehette át.

A Pro Progressio Alapítvány 1996-ban jött létre. Elsődleges célja a Műegyetem stratégiai céljainak támogatása. Az elmúlt 15 évben több mint 100 intézményre alakított ki szakmai kapcsolatot. A gazdasági élet szereplőinek támogatásával a tehetséggondozást és az innovációt állította tevékenysége középpontjába. A beérkező adományokból ösztöndíjakat írnak ki diákoknak, hallgatóknak, középiskolai tanároknak, egyetemi oktatóknak, kutatóknak. Az alapítvány évente – minimális működési költség mellett – 250–300 millió forint összegben nyújt támogatásokat.

„A Pro Progressio Alapítvány hidat jelent a gazdasági élet és a felsőoktatás között. Olyan virtuális hidat, amelyen élénk közlekedés folyik a Műegyetemtől a vállalatok, valamint a gazdasági élet szereplőitől az egyetem felé. A Kármán Tódor-díj annak

A vállalati felelősségvállalásról jelentést készítő vállalatok százalékos arányai

elismerése, hogy az alapítvány sikerrel tölti be a híd szerepet” – mutatott rá *Pakucs János*, a Pro Progressio Alapítvány elnöke, a Magyar Innovációs Szövetség tiszteletbeli elnöke.

A támogatók között egyaránt megtalálhatók a multinacionális cégek, valamint a magyar kis- és középvállalatok. Számukra a legfontosabb mozgatóerő, hogy jól képzett fiatal diplomásokhoz jussanak. „Mivel Magyarországon rendkívül alacsony a műszaki és természettudományos képzésben részt vevő hallgatók száma, nagy a kereslet a frissen végzetek iránt. Érthető tehát, hogy a vállalatok szeretnék maguk számára a megfelelő utánpótlást biztosítani. Problémát jelent az is, hogy kevés azon 18 évesek száma, akik kellően felkészültek a műszaki felsőoktatásra. Az alapítvány ezért külön pályázati rendszert dolgozott ki a középiskolák támogatására” – hangsúlyozta Pakucs János.

A Pro Progressio Alapítvány kuratóriumi tagjainak nagy öröme, hogy az elmúlt években – kisebb, természetesnek tekinthető ingadozásoktól eltekintve – nem csökkentek érdemben a támogatók, sőt 2011-ben némi emelkedés mutatkozott. Jelenleg a 2012-re vonatkozó tárgyalások kezdetén tartanak csak, ezért még becslésekbe sem lehet bocsátkozni az összeget illetően. Tervek persze vannak: szeretnék, ha minél több vállalat választaná ezt a csatornát, és a támogatások összege meghaladná a 300 millió forintot. Az alapítvány támogatásait pályázatok alapján lehet elnyerni. ▽

144/3

A COMPUTERWORLD BEMUTATJA

2012

ICTDAY

STRATÉGIÁHOZ A TECHNOLOGIÁT

KONFERENCIA A HATÉKONYSÁGNÖVELESRŐL

2012. február 7–8. | Aréna Plaza Cinema City | Budapest, Kerepesi út 9.

Csökken vagy nő a magyar IKT-piac 2012-ben?

Van-e szakemberhiány a magyar IKT-szektorban? ▪ Kiváltják-e az okostelefonok az asztali gépeket?
Erősödik-e a CIO-k szerepe a vállalatoknál? ▪ Olcsóbbak lesznek a felhőszolgáltatások 2012-ben?

Sokkal több kérdésre kaphat választ, ha regisztrál!

Keynote előadó: *Felcsuti Péter, a Bankszövetség volt elnöke, a Raiffeisen Bank volt vezérigazgatója*

Ízelítő a tartalomból

- Komáromi Zoltán (*IDC Magyarország*): Magyar piac nemzetközi kontextusban
- Tóth Attila Zoltán (*MOL, a VISZ elnökségi tagja*): Hatékonyságnövelés csökkenő büdzből
- Bellák Zoltán (*EuroCloud*), Takács Tibor (*VISZ*): Cloud vagy nem cloud: szkepszis vagy realitás?
- Sík Zoltán (*IT-biztonsági szakértő*): IT-biztonság vagy adatbiztonság?
- Dr. Solymár Károly Balázs (*NFM Informatikai Államtitkársága*): IT-rendszerek a törvények szellemében

További információk és részletes program: computerworld.hu/konferencia/65

SVÁJGER ÁRPÁD

e-mail: asvajger@idg.hu
Telefon: +36 70 324-4450

BIRÓ ILONA

e-mail: ilbiro@idg.hu
Telefon: +36 1 577-4374
Fax: +36 1 266-4274

PARTNEREK

UNIT4
CODA

APC
by Schneider Electric

MÉDIATÁMOGATÓK

hsw
www.hsw.hu

INFORMATIKA AZ ÜZLET NYELVÉN

BITPORT

GYÁRTÁSTREND

PIAC PROFIT
&